

25-C-109

PP.

38
r

Tr. 23

Rakouské



právo směnečné.

6105-II

St. předn. dv. r. Jra. Randy.

Sobrosław Krejčí.

15420/21

Pojem práva směnečného. ~

Směnka jest listina v právní formě vydaná a jako taková narmácená, kterou se zavazuje vydatel, je vlastníkovi listiny určitou částku peněz v určitém čase a místě sám zaplatí (tzn. vlastní směnka) (L'aplatim paputosm nioy nwar M. nuffnl) resp. kterou vydatel (trassant) placení to třetí osobě (trassator) nokazuje (tzn. vydaná směnka) „zaplatte“ (L'aplatim paputosm nioy nwar M. nuffnl). - Zároveň směneční jest dle povahy své zároveň obligacním, neboť směnkou slibuje se placení tomu, kdož v listině narmácen jest jako věritel (remittent), a každému pozdějšímu vlastníkovi; (narmácuje se to slovy à l'ordre - na řád - mit Order). - Zároveň k placení zakládá se v písemném slibu a přijetí jeho, kteréž se realizuje dáním a přijetím směnky. (ode vrodání, traditio, Luyubruy, dno nuffnl). - Máme tu tedy obligacní smlouvu, jakožto část soukromého práva, náleželo by tedy právo směnečné do speciálního dílu práva obligacního, neboť je souborem právních norem, kterými se upravují soukromoprávní poměry se směnečných jednání. - Vrchání otanka, čím se liší zároveň směnečný od ostatních závazků obecného práva. - Starší doktrína měla za rozhodné momenty tzn. privilegium fori a privilegium paratae executionis. -

Vlastní směnka
V Praze 1. I. 1888
na vidnou (a v ista
L'aplatim paputosm
kupanu Dr. Ledererc
tisíc pl.
L. e
Vydaná směnka
V Praze 1. I. 1888.
na vidnou (a v ista
L'aplatim paputosm
kupanu Dr. Ledererc
nebo na jeho řád, tis
L' (trassa
Adressa: Pam. I. (tra
Písku.

Tomu ale zajisté tak není. Také národohospodářská důležitost směnky není o sobě rozhodným momentem, ač se veškeren obchod dnes prostředkuje ve formě směnky. - Zvláštnost směněčného závazku záleží v následujících momentech:

1) První zvláštnost záleží v tom, že smlouva bez udání causae promittendi závazek směněčný zakládá. Neboť ke vzniku obligacních závazků třeba jest přirození existence jistého konkrétního právního důvodu, zákonem uznávaného a důvod tento musí se v případě sporu soudci objeviti. Avšak při směněčných právech udání takového důvodu potřeba není; tu stačí jednotný písemný slib v zákoně formě daný a druhé strany přijatý (tj. slib abstraktní). - Ovšem nesmíme se zapomíti, že by se tu vřele bezdůvodná uznávala, neboť není toliko třeba, aby se důvod ve směnce udati musil a uvedl; pro platnost směněčného závazku jest obecnoprávní causa (např. causa mutui) lhostejna; ovšem lze ale směněčný závazek pro vadnost causae dle zásad kondikce zruhnouti (rescindovati). - § 1431. a.ř. Novější právo věda považuje smlouvy, při nichž bytost resp. právní platnost závazku nezávisí na udání tzv. causae promittendi, smlouvami formálními (abstraktními). *Formální smlouvy*. - Takovéto smlouvy abstraktní mohou se činiti listně nebo písemně. Směněčný slib zavazuje toliko ve formě písemné a záleží tedy smlouva (směnky se týkající) k

písemným abstraktním smlouvám (a contrario smlouvy kausálních, např. mutuum). - V tom co jsme uvedli, záleží jedna zvláštnost směněčného závazku a nade míru důležitý princip směněčného práva, jak i nyní všeobecně se uznává. - trojako není jediná zvláštnost směněčného závazku. - Dodati sluší, že platnost abstraktních smlouvy uznává zákonodárství rakouské jn výjimkou, totiž ve formě směnky a pak v obchodním právu, čl. 301. (při kupeckých poukázkách). - Od jiných formálních slibů, liší se směněčný slib tím, že tu je určita forma imperativně předepsaná (čl. 4. Sm. ř.), a že předmět záležitosti může toliko v penězích, a konečně, že tu zvláštní přísnyj repress a rychlejší a přísnejší řízení soudní. (tj. směněční řízení).

2) Druhá vynikající zvláštnost směnky záleží v tom, že passivní stránka (dluh) lpi (faktus) na listině, že dluh směněčný vzniká jedině podpisem a že trvá a zaniká listinou. Směnka má tedy zcela jiný význam právní než-li na př. dlužní úpis o půjčce. Dlužní úpis totiž slovo věřiteli jen k dikamu závazku již stávajícího. Dluh je tu zcela nezávislý od dlužního úpisu; dluh obecnoprávní trvá i když přívodní listina byla zničena. - zcela jinak u směnky: Směnka resp. podpis ve směnce není snad dikamem jiného závazku mimo směnku existujícího, nýbrž tvoří samostatný důvod obligacní. - Směnkou zakládá se obligatio et cambio, zvláštní scilicet závazek

Pactum de cambiando.—

Prove nejse směnka remitentovi vydá, čini se ovšem obecnoprávní smlouva předběžná (Kaufmannsbrief) mezi vydatelcem a remittentem, směřující k vydání směnky, tzv. pactum de cambiando, a contrario právě smlouva směnečné - pacti, contractus cambialis (někdo koupí, občan plibuje, je za tržní cenu vydá směnku za 3 měsíce a doty plotu). Pactum de cambiando posuzovati dlužno dle obě práva. Tato předběžná smlouva (causa praecedens) nemá ale tu žádného plivu na platnost směnečného papírku. Ovšem ale může dle okolnosti pro vadnost cause odpovíděna býti kondikce, např. condictio inolebiti, condictio ob turpem causam etc. —

Jiné theorie směnečné.—

1) Theorie Einertova či theorie papírových peněz.—
Již starší spisovatelé středověku a z novějších rakouských: Wagner, hl. ale Einert ve spisu svém r. 1839. projeví první náhled, že právek směnečný nezakládá se na smlouvě, nýbrž na jednostranném slibu naproti obecnosti, že směnky tedy jsou druhem papírových peněz. (Kaufmannsbrief Kuzinregul.— Tak i Bauer, Theil etc. etc. otvárá namácení, to směřuje patrně právníckou povahu směnky obyčejnou národohospodářskou funkcí.—

Ovšem zastupují směnky často při obchodech místo hotových peněz; ale za peníze je pokládati nelze, neboť papírové peníze jsou námky peníze představující, kteréž jedine státní nebo osoba státní k tomu zmocněna z moci státní suverenity vydávati může.— Jen státní je tudíž oprávněn ustanoviti cestou zákona všeobecné měřítko hodnoty (Platzwertgesetz) a všeobecné platidlo resp. liberální prostředek.— Lhostejno je při tom, zdali peníze mají vnitřní cenu (mince kovová: plot, stříbrná) anebo zdali vydávají se toliko pod autoritou státní, námky hodnotu představující, jimiž příkladem je plastnost peněz, tj. platnost všeobecného platidla a liberálního prostředku. Vydávaje tedy papírové peníze, vykonává státní právo suverenity, proč není také potřeba, aby se státní k výměně papírových peněz v kovové minci paroval; tu nestává tedy ani práva, ani závazku k zaplacení určité sumy peněz. —
Kde jinak je tomu při směnkách:

Tu právaný se soukromí osoby, dle okolnosti i fiscus jako soukromá osoba k zaplacení určité sumy peněz.— Listiny tyto nepředstavují peníze, nýbrž představují toliko právek obligací k zaplacení určité sumy peněz.—
Jich vydáním (emissi) vcházi majiteli právo a vydateli povinnost k zaplacení určitého obnosu penězitého. Rozdíl obou případů, jeví se také v různých účincích, tak např. dání směnky zadluh peněžitý jest toliko dotio in solutum; dání papírových peněz jest solutio!

2) K ostatních právních teorií směnečných uvěsti
sluší tzv. theorii kreacní (Creationstheorie), již hájí hl. Thunze,
Blaschke, Erdmann, Trovici. Podstata této theorie jest
tato: „Směnečné jednání jest při perfektní sepsání
a podpisem směnky. Odevzdání směnky nebo do kon-
ce nějaké smlouvy průměrným papíru tu při netřeba.
Vydátele směnky jest prvním vlastníkem a současně
prvním dlužníkem; dle toho i nepoctivý nabývatele
papíru je věřitelem. — (Tu zdolají někteří ještě mimo kreaci
i emissi, ale nežádají žádnou smlouvu). — Přes to Thunze
sám uznává, že závazek obligací vzniká teprve
vydáním směnky; do té doby je cambium imper-
fectum. — V tom jest ale patrně odpor a odporovatelnost
bůž Thunze vlastní svojí theorii (nehledě i k tomu, že se
nesrovnává s čl. 74 Sm. R.). — Ovšem jest v theorii Thunze
jedno právo pravdy totiž:

ne vždy jest ke vzniku směnečného práva jak
mylně tu tvrdí promijící theorie, potřebí smlouvy
mezi vydátele a remitentem (příjemcem).

3. K theorii Thunze do jisté míry se blíží theorie
Sieglowa (k níž i Unger, Hoffman, se hlásí), totiž: „Dle něme-
ckého práva při již slib o sobě zavazuje; přijetí slibu při
netřeba (dle to není dle německého práva správně) vlastní do-
klad svého návrhu v příčině smének, poznává Siegel v čl.
21. Sm. R., totiž: v neodvolatelnosti akceptace. Theorie ta
nesrovnává ani sobě právem, ani se směnečným řádem.

zejm. zakládá se neodvolatelnost akceptace na smlou-
vě a nikoli toliko na slibu, neboť majitel směnky žádá
pisemní slib platební a trassát slibuje podpisem směnky;
tím stavá se smlouva perfektní. —

4.) Na podobném stanovisku jako Thunze stojí spiso-
vatelé: Nolkman et Lövi: „Směnka je při sáma věřitelem,
majitel je toliko reprezentantem jejím, vydátele jest
tedy prvým věřitelem a zároveň prvním dlužníkem papíru.
Je to tzv. theorie personifikacní. Subjektem práva může však býti
jen osoba.

Historický vývoj směnky. —

Ve vývoji práva směnečného můžeme pozorovati 3 periody:
1) nejstarší periodu prvotního vývoje práva směne-
čného v Itálii;

2) Další vývoj směnečného práva ve Francii (indossace),
hl. na základě Colbertovy ordonnance de commerce z r. 1673.;
3) německo-rakouské právo, jež možno pokládati za
konečnou správnou redakci práva směnečného. —

1) Všichni spisovatele v tom se shodují, že nejstarší
stopy práva směnečného vyskytují se v Itálii a to ve st. věku,
vlastně v době válek křižovíckých. Byli to hl. dva právníci, o
které se opíral vývoj práva směnečného, jednak istav
camporiv (il campore, kořen od cambiare, il cambio) jed-
nak: vysady trivni. —

Campsori byli státem ustanovení, přísahní penězoměn-
ci, kteří měli výhradní práva měniti peníze. Za to ad-
povinni byli položit kaucii či jistotu a vésti řádné
knihy obchodní. - Tito campsori různých měst
(Janova, Benátky, Florencie, Říma, a Neapole) byli v obchodním
vzájemném spojení a vydávali kupcům na cizí tržby
cestujícím a i osobám jiným, které toho potřeby měly,
poukázky peněžní. - Tyto poukázky zvály se: litterae cam-
biales, protože se takovými to listinami - směnkami -
místo platební a valuta různých míst směnili (cam-
biales). - Tak zcela jasně popisují vývoj práva směnečného
klasští spisovatelé: Rafael de Turra a Scaccia. - Původně
vydávali campsori takovéto poukázky jen na záku-
de hotové peněz. (acomenda, valuty peněz). - Později vyda-
valy se listiny takové - směnky - i na poukázání účt či u-
věr. - Podobných listin užívalo se také při peněžních
záležitostech v celém světě papírem do Říma. - Náklad
de těchto poukázek udělena byla velmi rychlá a přímá
exekuce a sice netoliko na akceptanta, takové poukáz-
ání, nýbrž též i na vydatele či assignata (trassante), když
^{acceptant} assignat nezaplátí. -
Později vypíjely se podobným způsobem papíry na-
jitely svědčící (an porteur), jakož i papíry na řádové
směnky podobné. - Takto povstaly nejprve trávní sm-
ěnky (trávní) a to vydané (trávní) či trassované směnky.

4. jiné strany podporovaly vývoj speciálního směnečného
práva výsady veltržní a tržní (Wanzg-privilegium). - Druhými ú-
pisy, totiž na pohledovku tržní, zejm. směnky, náleželo
bylo kompetenci soudů tržních, zejména
kupců slovečných. - Řízení bylo velmi rychlé, formy volné,
exekuce zejm. osobní velmi přísná. (privilegium fori a privi-
legium paratae executionis). - Jakožto vládní jistota for-
málním rámem plánu směnečného vystupuje směnka
teprve v XVI stol. zejm. výměrem exceptionis non numera-
tae pecuniae!

2) Další vývoj směnečného práva provádíme ve Francii
(rev. indostae) a datuje se hl. od Colbertovy ordonance de com-
merce z r. 1673. - Formálního zakončení kodifikačního došlo
Francouzské právo směnečné v Code de commerce z r. 1808. -

3) V novější době od let 1850 týkajících německo-rakouský
směneční řád a obsahlá jeho literatura jak ve vědeckém
směru, tak i co se týče praktické úplnosti a spisovatelosti,
předstihl školní práva francouzského a sloužil jako základ
moderním zákonodárným pokusům. (viz zejm. ve Švédsku,
Norvejsku, Dánsku, Itálii, Belgii, Prusku, Švýcarsku, a rev.
při Ruském návrhu z r. 1884). (viz spis Dr. Pavlička: Cheka
směnka. '84). -

o povaze scripturních obligací vůbec. ~

Půlstatá scripturních obligací záleží o tom, je právo (obligace) a

práv a nek. jediné a vyhradně na listině pí, listinou v m. ká a panika a jediné listinou se přenáší. - Pohledávka přísluší vlastníkovi a listina sama o sobě chová důvod práva a j. avanku. - Listina jest jediné a vyhradně důvodem j. avoby. - Skripturních obligací či cenných papírů lze rozemňavati následující druhy:

1) papíry majiteli svědčí, tj. papíry, ve kterých jméno věřitele buď naprosto se neudává nebo které svědčí přímo a výslovně majiteli;

2) papíry indossovatelné, ve kterých udává se jméno prvního vlastníka (které se ale převádějí nikoli konsensem stran nýbrž toliko převodem papíru se vlastním písemným dispositivním nařízením na papír, tzv. indossace). - Sem náležejí:

a) směnky, jakož i akcie vřitému jménu svědčící;

b) listiny v čl. 301 a 302 Obch. Z. uvedené, a j. m. l. a l'ordre či na řád; např. skladní listy, kupecké poukázky, kupecké dlužní úpisy. - Tímto dodatkem „à l'ordre“, kterým se při směnkách a akciích jménu (an nome) svědčících ipso iure rozumí (viz. čl. 9. P. m. R. a čl. 182. Obch. Z.) dává vydatel listiny po obvyklém právu na jevo, že jest mu individualita věřitelova lhostejná, že každému legitimovanému majiteli resp. vlastníkovi listiny (směnky) a jediné tomuto jako věřiteli platit chce. (Viz. čl. 36. a 39. P. m. R.; čl. 303. Obch. Z.)

o papírech platí tyto zásady:

Převod pohledávky děje se tudíž i zde toliko převodem

papíru (tak jako při papírech an porteur) a námitky et persona indossantis jsou vyloveni (jesto tu neni esse!). - Převod děje se indossací, tj. písemným a formálním převodem papíru. -

3) Máme však též skripturní obligace, které svědčí vřitému jménu a jež nelze indossovati, nýbrž toliko cessí převádeti. - Tyto skriptury se rozou: recta papíry. Skriptura či listina má tu ten význam, že vzniká převod děje se jediné listinou a je dlužník plati jen tehdy, když mu papír se vrátí. (viz. čl. 9. 36. 39. P. m. R.) Sem náležejí: a) recta směnka (čl. 9. P. m. R.) (jakož i recta actio čl. 182. 223. Obch. Z. výjimka). -

b) papíry čl. 301. a 302. Obch. Z., jestliže papíry ty nemějí à l'ordre.

c) státní papíry jménu svědčící (an nome), partialní dlužní úpisy an nome (viz. zástavní právo str.), dle okolnosti zástavní listy hypotečních bank an nome. -

Převod papírů pod čís. 1. a 2. uvedených se řídí dle pravidel o cessí, nýbrž dle pravidel o převodu vlastnictví papíru. - Převod tento není cessí. - Nabývatelem papíru nenastupuje totiž v obligacní právo svého předchůdce jako cessionář, nýbrž nabývá s vlastnictvím papíru též pohledávku s vlastnictvím (papírem) spojenou a to papírem s přívodním, originárním, on tedy nabývá práva z papíru. (P. m. R. viz. str. 182. P. m. R.)

arg. čl. 10. Sm. Ř. a čl. 303. Obch. Z. (Dlužník je tudíž, věřiteli jedi-
ně jako vlastníkovi papíru zavázán). -

Z toho plynou tyto konsekvence:

a) je vyložený jsou námitky osoby předchůd-
covy / exceptio nest. et persona auctoris (arg. čl. 82. Sm. Ř. a čl. 303
Obch. Z. a contrario § 1393. Obch. Z. t. j. esse) neboť nabyvatel pa-
píru nenastupuje v obligaci právo svého předchůd-
ce (§ 1393), nýbrž nabyvá původním způsobem, origi-
nálně, s vlastnictvím papíru: veskerá práva spápi-
rem spojená a s papírem plynoucí. (To vymáhá i věšob pa-
píru, zejm. bezpečnost cirkulace). -

b) Věřitelem jest dočasný vlastník papíru. - Při
papírech à l'ordre pokládá se za vlastníka ten majitel, jenž
nepřetržitou řadou indossaci jest legitimován. (viz č. 36 Sm. Ř.)
Při papírech au porteur pokládá se každý majitel papíru
za vlastníka; ale protidůkaz se ovšem v obou případech připou-
ští. - (viz §§ 371. 427. 1393. Obch. Z.; čl. 3 p. 4. Sm. Ř. k tomu viz §§ 3. 15. zák.
od 24. IV. 1874. čís. 49. Ř. Z.; hl. ohledně státních papírů, pat.
od 26. III. 1803. čís. 599. čl. 306. a 307. Obch. Z.). - V těchto a jiných ještě
zákoněch vyslovena je zásada, že při papírech au porteur
každý majitel praesumuje se jako vlastník (praesumptio
iuris). -

c) Vlastnictví k papírům tímto nabyvá se již tradici-
stiny, třeba auctor vlastníkem listiny nebyl, ac jednal-li
a byl-li nabyvatel toliko bona fide. - § 371. Obch. Z.; č. 307. Obch. Z.
čl. 74. Sm. Ř.

d) Dlužník jen tehda je povinen zaplatiti dluh,
když se mu vrátí papír scilicet originál. (čl. 39 Sm. Ř.; č. 303 Obch. Z.)
(proto se novou repraesentací papíru) - Zaplacení má se na pa-
píru považovati, resp. papír se má zničiti. -

e) Převodce takového papíru je právo z pravosti a do-
brotnosti dluhu i platně postoupeného a to sice s pravidla-
dle zásad § 922. Obch. Z., resp. dle analogie zásad o cessi, § 1397, kte-
réto zásady provádávají se podstatně se zásadou § 922.
Kčela výjimečná jsou ale ustanovení o přisném regressu
při směnkách. (čl. 41. Sm. Ř.) - analogie směněného regressu zejm.
regressus per saltum, v jiných případech místa nemá. -

f) Právo k vydávání papírů majiteli svědčících není
rakouským zákonodárstvím omezeno, kromě případu v
němž se jedná o vydávání partiálních dlužních úpisů.
§ 1001. Obch. Z. (Jež, kdo smi vydáti směnku: 1) Papíry au porteur: Třebá
ba k vydání dlužních úpisů (§ 1001.) majiteli svědčících vlastního
státního povolení. - Z toho jde a contrario, že v ostatních případech
k vydání papíru majiteli svědčících státní koncese netřeba. -
2) Směnky může vydávati každý spůsobitý kmlouvám.
3) Kúpecké dlužní úpisy a assignace pak nakláda cílistiny
(Lohnpfinn) a konossementy vydávati mohou jen kúpci (čl. 301.
302. Obch. Z.). - Varranty či skladní listy (Lohnpfinn) mohou
vydávati skladní domy vládou koncessované. (Tyto legiti-
mační listky držitele jen legitimují, jemu za příkaznost slo-
ví k přijetí jistě proestare; jsou to papíry legitimační jez neslouží ke cirkulaci

Držitel papíru nebo známky pokládá se, ne-li za věřitele
aspoň za zmocněnce věřitelova (§ 1033. o. z.).

Trv. vinkulování papíru majiteli svědčících (růžp. Cours d'Ingenieur)
může se toliko úřadem ustanoviti buď žádostí stran nebo
v jistých okolnostech ex officio. (Pokud má vinkulace je, n. s. n. m. m. v. j.)

Od papíru majiteli svědčících sluší dobře rozemnavati tzv.
legitimární a kontrolní papíry, které na první pohled podobá-
jí se papírům an porteur, ano někdy i za takové se prohlašují,
jako jodelní známky, satní listky, jindní listky, jistovní rese-
pisy, jastovní listky (Zins- und Renten- und Anleihen) atd. Při těchto legi-
timárních papírech nepojí se vznik a trvání obligace na
pismo; listky tyto dosvědčují toliko někdy i nedostateč-
ným způsobem, že byla smlouva nějaká učiněna, na př.
v dopravě osoby, v uschování satí v satnách, okoupi obědu atd.
Obligace taková nevzniká listinou, nýbrž dle všeob. o. z. skuteč-
ností jinou, na př. consensualní smlouvou, (na př. depositum
v satnách). Nelze říci, že bychom na základě scriptury o
sobě jisté plnění řádati mohli a to již proto ne, že obsah slibu
a listiny nebo známky semati nelze. Listky legitimární jsou
naměřijše dokladem, že jisté předběh né plnění se stalo; také
podpis obyčejně na nich schází. Listky tyto slouží přede-
vším dlužníkovi k tomu konci, aby nemusil zkoumati,
kdo jest pravým věřitelem. O majiteli takového listku
pokládá se za to, že tu kterou smlouvu uzavřel a tudíž
věřitelem jest. Jiz v ob. právu máme podobný případ, totiž
trv. zápisné knížky. Dle § 1033. o. z. —

Ten, kdož knížku tuto přinese, pokládá se za zmocněného
aby rboží na dluh vrátil (když, na př. plátek pro rboží posíláme). — Tedy
ta která listina neobsahuje slib, tak je soudce nemůže na
základě listiny té odsouditi; máme v případě tom listky
legitimární. —

Činný papír má v sobě cenu, reprezentuje obsahem svým
jistou pohledávku. Obsah spisu je jediným měřítkem prá-
va a povinnosti. Papír je jediným základem žalobním
fundamentum actionis. — Za to ale kontrolní listek slouží
jen k usnadnění průvodu ve prospěch dlužníka. První
§ 28. reglementu řeleznického od 10. VI. '74. čis. 75. [Listky
kontrolní nejsou tedy předmětem amortisace ve smyslu
shora uvedeném. (pod. lit. e.)]

Sporna je povaha vkladních knížek sporitelních. — Jedni
di, že jsou to listy majiteli svědčící, jedni je listky legitimární.
Dle rak. práva jsou to listy majiteli svědčící! Viz dv. dekre.
od 26. září r. 1844 číslo 832. § 14. —

O pramenech směněného práva.* —

Kéjstovsi řády směněné splývají s kodifikací obchodního
práva. Před r. 1850 rozemnavali jsme v Rakousku následu-
jící obvody práva směněného:

1) Obvod směněného řádu r. 1763. jenž platil v trv.
dedičných zemích českých a německých, v Itálii a dle práva
obyčejného v Sedmibradsku. —

2) Obvod práva francouzského v code de commerce r. r. 1808; jenž platil v Dalmácii, Tyrolsku a Štýrskovsku. —

3) Obvod uherského práva směnečního r. r. 1839-40. jenž platil v Uhrách a ve vedlejších zemích kromě Sedmihradsku.

4.) Obvod bavorského řádu směnečního r. r. 1785. jenž platil v Solnohradsku. —

Následkem toho jevila se u nás jednotu směnečního práva řádovci: císařským patentem od 25. I. 1850. byl v celém císařství rakousko-uherském (nyní r. r. i. rak. - uherské) uveden nový nyní platící směneční řád jako říšský, jenž skoro slovně se provádívá se směnečním řádem německým, jenž od zastupců bývalých spolkových států, tedy inclusive i Rakouska roku 1847. v Lipské konferenci v 35 členích na základě pruského návrhu byl vypracován; má 100 článků. — Zákon ten byl r. 1849.-50. ve všech skoro státech spolkových v Německu jako zákon říšský publikován. — Nyní platí též směneční řád i s pověšenými dodatky (tzw. novely norimberské), jako říšský zákon v celém Německu i v Elsassku - Lotrinsku, kdež dříve platil francouzský řád směneční. — Nejvyšším soudem v Německu jest říšský soud lipský. —

(V Německu rozřešila r. 1861. konference norimberská některé sporné otázky řádu směnečního, návrhy dotyčné byly ve státech německých uvedeny v platnost (tzw. norimberské novelly). V Rakousku byly dotyčné sporné otázky již prve ministerským nařízením r. r. 1850. rozhodnuty.) —

V Rakousku ~~celým~~ platil tedy směneční řád r. r. 1850. v celém mocnářství. Následkem říjnového diplomu bylo ~~upraveno~~ v Uhersku r. 1861. veškeré téměř rakouské zákonodárství vyhoštěno; r. r. byli směneční řád r. r. 1850. rušen a starý uherský řád směneční r. r. 1839-1840. s některými změnami v platnost uveden. —

Od 1. ledna 1877. nabyl nový uherský řád směneční v Uhersku platnosti (r. r. 1876), a to ve všech zemích koruny uherské, inclusive i Slavici Vojenskou, pak Chorvatsko, Slavonsko, i Sedmihradsko. Tento nový řád uherský má 119 §s a provádívá se, velkou částí slovně s rakousko-německým řádem směnečním. —

Od 1. listopadu 1883. platí rakouský směneční řád též v Bosně a Hercegovině. —

Platí tedy podstatně též zákon (německo-rakousko-uherský) směneční ve střední Evropě: totiž v Německu, Rakousko-uhersku, a Švýcarsku. —

Prameny nynějšího směnečního práva v Rakousku jsou: Hlavním pramenem nynějšího směnečního práva v Rakousku jest směneční řád od 25. I. 1850. č. 51. B. Z. jakož i povdější dodatky k němu jakož i analogie i. směnečního. (kde není výslovně ustanoven). Substitivním či podpůrným pramenem jest všeobecný B. Z. arg. ob. Z. vyhl. r. k. B. Z. Substitivním pramenem není právo ni obvyč. ješto se k němu směneční řád nikde neodvolává. Viz § 10. B. Z. (Starší směneční řád již, nopravdě, neplatí (§ 3. i. v. r. k.) zejm. ve předpisu o tzv. usas měnkách. (směnky, jež za 14. dní splatny, a kde splatnost se nazývá slovem usas). —

Literatura práva směnečného. —

Nejstouší je literatura Stolska: důležitý spis od Scaccia, r. 1618., Rafael de Turri, r. 1641., dove decisiones rotae Genuae, rotae Romanae ze 16 století. —

Rakouské právo směnečné, nynější: Vykład Heimerl, r. 1855.; Halessa, Blaschke; „Das österr. Wechselrecht.“ Dobrou knihu sepsal: Rheil otec: Wechselrecht. 1867. 3. vyd. Více pro kupce psal jaksi prostodrodně: Vocar; Skřivan: Směnkařství; Dr. Emil Herrmann: O směnkách k všeobecnému poučení, r. 1871. Dr. Merink. — Vykład pro nováci: Dr. Pavlíček: Směnka a chek. r. 1884. — Blodig. Sholdinský. —

Co se týče německé literatury: nejstouších vykládu něm. řádu směnečného: Blumschliet, Brauner, Borchard, Hofman, Renaud, Thöl, Kuntze, Volkmar; r. novějších: Kuntze, Hartman, 1869. — Wächter 1883. —

Šbírky náleží soudních rakouských: Šbírka Pieltler-ova od r. 1850-1867.;

Pokračování od Šhalla. od r. 1867-1873. a Dr. Čelechovský: Borchard. — Stručnější jest ale šbírka: Stovalzig, r. 1877. 2. vyd.

Co se týče encyklopedie evropských řádů směnečných podal jí r. 1879. Wächter. (i mimo evropských). —

O cizozemské kvalifikaci v oboru práva směnečného. —

Myšleme tu porozumávati celkem tři skupiny:

- 1) skupení francouzského práva směnečného;
- 2) skupení německorakouského práva směnečného;
- 3) anglické právo směnečné r. 1882. —

Ad 1. — K prvnímu skupení náleží Code de commerce, r. 1808., jenž v VIII. titulu jedná o právo směnečné. Na základě tohoto kodexu vypracovány jiné řády směnečné: španělský, portugalský (1833), holandský (1839), řecký (1835), rumunský (1840), a novější redakce r. 1863. turecký i egyptský (1860), arabský sem pověku od pasahá (1860). —

Ad 2. — Obor německorakouský, jemuž napodobeny jsou uherský (1877), skandinávský (1880) (totiž švédský, norvešský a dánský), švýcarský směnečný řád i část obligáčního práva, r. 1882., potom italský směnečný řád r. 1872. X. titul 1 knihy codice di commercio, belgický (1879) (starý před tím byl francouzský a rovněž návrh ruského řádu směnečného r. 1881. —

Obsah směnečného řádu rakouského. —

O místních merích směnečného řádu. čl. 84. až 86. —

Tu dlužno porozumávati:

- 1) osobní spis o bilost k směnkařm. (Wechselbüchlein). —
- 2) směnečné jednání samo, a
- 3) formy jeho. —

Ad. 1. - Osobní spisovnost rakouských občanů k směnkaám
řídí se vždy rak. právem arg. subsidiárně § 4. 37. O. Z. - el. 7. vyhl. p.
Spisovnost cizinců k směnkaám posuzuje se dle zákonů té země,
kteréž cizinec jako podaný náleží (el. 84.) rozhodno jest tu-
diž v obou případech vždy státní občanství. - Z tohoto pravi-
dla máme 1 výjimku a to v 2 větě téhož el. 84.: „Podstoupí-li
totiž cizozemec, jenž dle zákonů své vlasti není spisovbilým
k směnkaám, závazek směnečný v našich zemích, místone
zavázán potud, pokud je spisovbilý dle zákonů zemí
těchto.“ (To má praktickou důležitost ohledně rakusování v Německu). -

Ad. 2. - Směnečné jednání samo, zejm. i náležitosti směnky,
posuzovati dlužno dle zákonů toho místa, kde jednání by-
lo převlezeno. el. 85. „Locus regit actum.“ - Tak např. jsou tzv. usm-
směnky tj. směnky, v nichž se čas platební sloven usm-
normace, neplatny, když v Rakousku se vydávají, však
jsou platny, když vydávají se ve Francii, třebaž práve v Ra-
kousku akcept byl připojen. - Usm. znamená dle francouzského
splatnost 30 denní a dato. (V Rakousku byla 14 denní; náš směneč-
ný řád neur. máva tyto usm. směnky.) Jinak Blaschke (myslí se
platí staré rak. právo směnečné). -

A náš jsou usm. směnky neplatny, ježto Sm. R. je neur. máva.
Výjimky:

a) Dle el. 85. a liney odst. 2. stací, když směnka v cizině
vydána, na kterou v Rakousku připojeny byly podpisy
směnečné, vyhovuje aspoň předpisům rak. i. směnečného
potud, pokud jde o podpisy tyto. -

Dle francouzského práva není-li směnka à l'ordre, je neplat-
na; rakouské právo tuto náležitost nemá. - Přijal-li ale tra-
ssit v Rakousku směnku takovou je akcept přesto platný.
- viz. el. 85. 4. - (právě tak italské právo). - (Francii neplatnou)

b) Rovněž platna jsou prohlášená směnečná, jinná, se Ra-
kusán Rakusánu v cizině zavazuje, třebaž byla sepsána
toliko dle předpisů našeho rak. práva. el. 85. odst. 3. -

c) Třetí výjimka obsažena jest v § 35. O. Z. - Např. tedy:
vlastní směnka hebrejským písmem od pruského nebo
rumunského podaného v Rakousku vydána je platna.

Ad. 3. - Tu platí zásada: Locus regit actum a to bez výjimky.
el. 86. Sm. R. To platí zejm. o formě, místě a čase prezentace směn-
ky k placení, pak o formě resp. potřebě protestu pro neapla-
ceni, pak tvo. dnech respektivních. (Respecttäge. (Dle starého
směnečného řádu smělo se protestovati teprve třetího dne. - viz. pravn. z. r. 1872. str. 441.)

O spisovlosti k směnkaám. *Handlungsfähigkeit* k nich. -

Uve lišiti spisovlost: aktivní a pasivní. -
Aktivně spisovbilým k směnkaám jest každý, kdož při-
bec práv. mítí míře; Passivně k směnkaám spisovbilým
jest každý, kdo se smlouvami zavázati může, (el. 1. Sm. R.) tj.
tedy, kdo jest úplně spisovbilým k právním činům,
kdo tedy jest svéprávným. - Směnem nezletilci a opatro-
vanec a osob právnických jednají zákonní resp. statutární

jich zástupcové, kteří v mezech zákonem vytknutých (§ 233. O. Z.) jménem osob těchto i právanky směnčinné podstoupiti mohou. — Pokud by některý zástupce překročil moc svou anebo dokonce moci té neměl: právo jest osobně k zaplacení směnky. čl. 95. odst. 2. (Je tu odchylka od O. Z. tomu se platí jen náhradou za škodu přešlou; zde u směnky musí sám celý obnos zaplatit.)
Čl. 2. Sm. R. následkem prusení osobní vanby (arrestu) pro dluzby peněžní (viz zákon od 4. května 1868 č. 34) v šeho vlastního výjimečně pozbyl a že jej tedy celý škrtnouti, rovněž následkem toho odpovídají v čl. 3. Sm. R. slova: „odworniß mit vollm. & solch“, která tato slova se vztahovala na osoby od arrestu osvobozené —

Směnčinné nemohou se zavázati:

1) Dle čl. 1. Sm. R. osoby nesvéprávné, zejména osoby, které se smlouvami zavázati nemohou, t. j. kterým se nedostává úplná špisobilost k právním činům:

a) nezletilec a vůbec osoby pod moci otcovskou a pohnán- skou (§§ 172. 251. O. Z.) — Ovšem předpokládá čl. 1. obecnou neob- mezitou špisobilost k právním činům, nestací tedy ona výjimečná špisobilost nezletilci v případech §§ 151. 246. 247., kteráž obmezuje se toliko na určitý kruh majetku věci, koleto směnčinný dluzník právo jest veškerým svým jménem. Tak i proseis. — Viz Čelechovský č. 82. — Platnosti rovněž holku na ne- zletilce odporovati lze i když nabyl moci právní: Dle do dleto od 4 čerence 1789. č. 1015. může právní zástupce nullitu či pmatek poudu oznámiti a soud. jenž poslední nález učinil jej zruší. —

(viz. č. 6392. Sb. m. p. — Podobně přísměnkach nespisobilých vojínů —

b) osoby silené a blbě. § 21. O. Z. —

c) prohlášení marnotratníci. § 273. O. Z. —

Zato za nespisobilé k směnkám nelze pokládati (jak tvrdí Blaschke) ani desertéry, ani křidatary, ani řeholníky (již plavné sliby položili), jelikož osoby ty toliko vprávně práva dispo- sičního jsou obmezeny! — Rovněž nelze za nespisobilé poklá- dati ani podané církvi státi (arg. čl. 84. Sm. R.) aniž osoby slepé; ovšem musí slepci zachovati formu notářského aktu! (zákon p. r. 1841.) —

2) Nespisobilí jsou dle cis. nar. od 3. VII. 1852. č. 138. skuteční (wirklich) jak aktivní, tak do pense dani důstoj- níci a mužstvo branného stavu. (wirklich Mannsch. d. Armee.)
Dle toho nařízení jsou jen skuteční důstojníci nespisobilí k směnkám, nikoliv ale osoby vojenské, kteréž jen hodnost důstojnickou (Officiersrang) mají na př. vojenská lekari, audi- tori, účetní. — Tak i praxis. — Práv. p. r. 1888. str. 61. — Dle branného zákona novely p. r. 1882. č. 153. § 53. jsou dovolenci řádového vojska (linie) v čas dovolené, pak důstojníci a mužstvo rezervní a rezervisté náhradní, pokud nejsou aktivní službě, špisobilí k směnkám pouze po tu dobu podrobeni výhradně civilním zákonům; ano jid. č. 72. má zato, že i rezervní důstojníci i v aktivní službě jsou špisobilí k směnkám (jelikož při nespisobilost jejich byla by na závaž- du provozování obchodu.) Proti tomu § 53. nové redakce. — Za to jsou důstojníci a mužstvo pěší obrany i v činné službě špisobilí k směnkám,

jsou ve věcech civilních poarobeni vřady všeobecným
zákonem a podobně. Viz. zákon od 2. dubna 1885. č. 93. § 13.
Totéž platí o četnictvu zákon od 26. února 1876. č. 19. R. Z. —

zpis.
že respiso
něn kava-
závarek
na kávak
úv. sm.
t. kávdn-
3. kávdý
samostat.

Forma a náležitosti smenek.

Rozlišujeme dva druhy smenek:

- a) Smenky vydané (Gefordernum Wechsel, Wechseln, Wechseln, Wechseln) č. 4.
- b) Smenky vlastní (eigenen Wechsel) č. 96.

Ad. a. — Vydané smenky jsou takové, ve kterých vydatel (trassant) trassatovi (směněčnickovi) zaplacení smenky na-
řizuje.

Ad. b. — Vlastní smenky jsou takové, ve kterých vydatel zaplacení smenky sám slibuje, tj. ~~direktní~~ ~~slib~~ slib.
Rozdíl je výhradně ve formě: v případě prvního při vydání smence máme formu platebního příkazu (Zahlungsauftrag) v druhém případě u vlastní smenky, tu máme formu vlastního slibu.

O vydaných smenkách jednají čl. 4. — 95.

O vlastních smenkách jednají čl. 96. — 100.

Vlastní smenky v místě vydání svého splatné narývají se smenkou suché (trockenen Wechsel).

Vydané smenky v místě vydání splatné slují místní smenkou (Platzwechsel), jsou ale v jiném místě splatné narývají se ciří smenkou (Fremden Wechsel).

Vydané smenky. (Gefordernum Wechsel). — č. 4. —

Podstatné náležitosti vydané smenky jsou dle č. 4. Im. R. tyto:

1) aby se do kontextu smenky přijalo pojmenování „směnka“ č. 4. odst. 1. č. 66. Im. R. (in dem Wechsel steht zu bemerken: Boubij mod „Směnka“ v kontextu). — Po namčení nahore „směnka“ nestací a byla by neplatnou směnka, kdyby měla jen nápis směnka. —
Pochybno jest, zdali by stačilo německé „Wechsel“, a zda by směnka byla platnou. Jedni to popírají, druzí tvrdí (Randa); podobně staci i „Wechselbrief“. — Nestací by tedy prohlášení vydatele, že placení slibuje dle práva směněčnického (Ich zahle mich dem Wechseln), nebo že se podrobí směněčnické exekuci. — Latka materiálu, na kterém se píše, je lhostejná, na př. v Uhrách se mohl případ, že směnka na desku je skátulky dortníku. (Gefordernum Wechsel, 1873. č. 13.) — Lhostejno, zda se píše inkoustem či tuškou.

2) Potřebí, by se udala peněžní suma (Guldsinn), její se má platiti. č. 4. odst. 2. — (Neplatná směnka: „Laplatte 500 r. p. zastavních listech hypoteční banky.“) — Lhostejno jest, zdali peníze jsou turecké nebo arabské. — (Čadí se jen Guldsinn). — Suma může se vyjádřiti písmeny nebo číslem. — Je-li suma peněžní vyjádřena písmem a číslicemi; platí v případě rozdílnosti obou suma písmem vyjádřená č. 5. — Neplatnou je směnka, v níž obsažen slib úroků. (Zinssumme) arg. novella od 2. XI. 1858. č. 197. R. Z. a viz vločku v pávorce č. („Dass im Wechseln kein Zinssumme vorgefunden werden darf.“) — Jinak v Německu, Uhrách a Srbsku, kde slib úroků se pokládá za nedolo-

Guldsinn
čadí imp
vyjádřena
sumy

Totíž rozhodnutí přijato též italské a skandinávské právo-
nooláství: Doložení konkrétní pokuty působí též neplat-
nost směnky, neboť pokuta ta ukazuje širok. prohlášení
(§ 133 b. o. l. a širok. ten jest p. čl. 50. 51. imperativně vyměřen, no.
6 % re. sta. Tak i n. l. nejv. soudu *Commiss. d. 1875. c. 65.*

3) Potřebí jest aby se jmenovala osoba neb firma, které
nebo na její příkaz (řád, ordre) vyplátiti se má. — To je remi-
tente. — Viz čl. 4. odst. 3. Tento remitent jest tedy prvím vě-
řitelem směněním. Uplně lhostejno jest, psal-li jm. směnka
à l'ordre eili nic. Směněný řád vyhledává toliko udání
jména rodového remittentova, nikoli též udání jména
křestného, aniž stavu, nebo bydlisté remittentova. —

z toho a contrario seznáváme, že jsou neplatny:

a) směnky *in bianco* (blanco, směnky bez psaní jména
remittentova („Zaplatíte za tuto směnku 1000 ml.“). —

b) směnky *maijiteli svědčící*. (Zaplatím majiteli této směnky).
Dle čl. 6. Sm. R. může vydatel směnky vydati sebe sama jme-
novati remittentem. *tr. směnky na vlastní řád* (*Maniffest von
mijnem Ordre*. („Zaplatte na řád můj vlastní.“) Tím poskyt-
nuta je možnost vydávati směnky jakoby směnky majiteli
svědčící, hlede totiž k tomu že dovolena jest *indossace in
bianco* (na bílo), při níž každý majitel směnky za vlastníka
se pokládá. čl. 12. a 36. Sm. R. — Vydatel směnky vydat
totíž směnku na vlastní řád a *indossace* je jí pak *in bianco*
(napíše náhvě: za mne Romola.) Směnky na vlastní řád připou-
ští ale Sm. R. jen při vydáních směnek. (nikoli při vlastních.)

arg. čl. 98. c. 1., jenž nečiní a neodvolává se na čl. 6. Sm. R. —
Více remittentů lze ve směnce platně udati. (Nem' to obvyklý český převod.) —

4) Potřebí, aby se udal čas kdy se má platiti čas platební.

(*Zurfling'sgnis*). — Čas k placení může býti pro celou sumu peněžní
jen jeden a tentíže. — z těchto slov čl. 4. odst. 4. novellou z r. 1858. dolo-
věných plyne, že tak psané *chitní směnky* (*Portmann'sgnis*) jsou
neplatny; slova novelly z r. 2. XI. 1858. c. 197. „*im Zurfling'sgnis
Damm für die Republik Österreich, nicht nur in der Schweiz, sondern
auch in Deutschland, Ungarn, Italien und Schweden*“ jsou takové
směnky neplatné. —

Čas platební může se ustanoviti takto:

- a) na určitý den;
- b) na viděnou (a *pista* at.), anebo na určitý čas po vidění.

(otd. psaní, že nemusí se učiti rovna těchto slov.) —

- c) na určitý čas a dato, id est po vydání. —
- d) na trh, nebo veletah. čl. 4. odst. 4. —

Směnka, v níž by čas platební nebyl udán, nebo byl udán
jakýmkoliv jiným způsobem, je tedy neplatnou. arg. slo-
vo: „*mür*“ ve čl. 4. Sm. R.

Zákon (čl. 4.) doporučiti tedy jen následující způsob směnek:

a) *deni směnky* (*Zurmann'sgnis*), když totiž určitý den platební
je ustanoven. — Platně může se den platební ustanoviti slovy:
na začátek, v polovici (*medio*), na konec (*ultimo*) určitého
měsíce, což pok. p. nomená 1., 15. resp. posledního toho kterého dotyčného
měsíce. — arg. čl. 36. a novella z r. 1858. (kdyby se vydala směnka koncem tohoto
roku platební tedy byla by neplatnou.) —

(jako zákon, mluví jen o měsících). - Sporna jest otázka, platí-li směnka, když udán je toliko den a měsíc, nikoli rok platební. Výslovného rozkročení nemáme. Nejvyšší soud myslí, že směnka taková, je platná, že se ale v té příležitosti nemá povoliti platební příkaz. - Pro viz: Čelechovski č. 160. 200. 228., contra č. 68. - (Je-li vydána směnka v Brně 1. XI. 1888 splatnou 15 listop. (bez roku) tu je platná, jesto spadá do téhož roku po vydání. - Je-li vydána směnka v Brně 1. III. 1888. splatnou dne 1. III (bez roku), tu je neplatnou; jesto spadá v jiný rok. - Tak i v Uhřích: Dle uhers. Sm. ř. je směnka platná a splatná a. e. (v běžícím roce) nebo v přístupu, dle toho v kterém měsíci byla vydána. - Neplatna je směnka, o vavocích a. e. v den měsíce ap.

o le toho jsou také ^{no} směnky v Rakousku vydány neplatné. - (t. j. takové, ve kterých čas platební „na“, „no“ se naznačuje. - o le praxe. práva jsou platné. -

a) směnky na viděnou. (Kaufmannsbrief). - Tyto mohou býti buď:

a) směnky na viděnou v úšim smyslu, na ukázení, a vidění, a placení - neb jinak pod. mějící (čl. 4. č. 4. zejména slovo etc.) které směnky při předložení jsou splatné. - Slovo „auf Sicht“ pro viděnou, rovná se výrazu „na viděnou“ tak i dobře praxe. Čelechovski č. 66. - Podobně i v německu. - „auf Sicht“ „auf Hand“ „auf Sicht“, „pro opětovném vidění“, „auf Hand“ psané směnky jsou platné.

b) směnky vysplatné určitý čas po vidění, (Bankausweis Kaufmannsbrief) např. 14 dní po vidění, měsíc, „Zwei Monate nach Sicht“, - splatné. -

3) Směnky a dato, jež určitý čas po vydání jsou splatné, např. 3 měsíce a dato. - („Po roce a platím“ - vydaná směnka, je neplatnou, jesto není určitý čas, mělo by býti aspoň po roce a dato). -

4) Směnky trvání, (Wahl, Wahlmannsbrief) při nichž čas platební na určitý trh (nebo letě) je ustanoven, a jež splatny jsou v místě, kde se trh odvíjí. čl. 4. Tento poslední dodatek plyne z povahy, účelu a historického vývoje směnky trvání. - Tomu svědčí i protokoly do jisté míry ač ne jasné. čl. 35. (Směnka dne 15. XI. nebo 14. XII. a platte směnku, je neplatnou pro neurčitost dne). -

5) Potřebí je podpisu vyplatitele (trassanta) jménem nebo firmou. čl. 4. odst. 5. Podpis po straně nebyl by platným podpisem (a směnka s podpisem po straně neplatna), neboť směnecný řád žádá vlastnoruční podpis pod kontextem směnky. Tomu svědčí i historický vývoj. - Podpis nečitelný stačí a směnka je platná. Stenografický podpis? Tu jsou různé názory a věšporna a pochybná platnost se věci. - Banda: Je-li celá směnka stenograficky psána a podpis také, je platnou. - dle jiní mají stenografický podpis za pouhé známení ruky. - Britisknutí stampiglic též nestarčí, neboť se žádá přeložení podpisu a přítížením stampiglic podpis nijak nenahraňuje. - Rozumí se, že netřeba, aby vydatel celou listinu psal. Stačí podpis jména rodového, rákou chce: Roam - bez udání bydlíště a pamišťování. - Směnky vydané od plebeu a potřebí mají formy notářského aktu dle zák. r. 1871. (podobně i hlusí již neumějí čísti, a němi, již neumějí psát). - (Kde-li někdo někomu ruku při podpisu směnky s jeho vůlí, je podpis - dle Romy - dostatečný). -

Contra nejr. soud). - Triproji-li vydatel toliko znamení ruky (Grundzügen), jako: +++), třeba je k platnosti podpisu a směnky notářského neb soudního pověření toho kterého znamení. - el. 94. (Uberský zákon dopouští znamení ruky jen při chorobě, jaksi trest pro osoby jež se nenaučili psáti). - Podpis hebrejským písmem pokládá se za znamení ruky, má tedy potřeby náležitosti el. 94. Je-li celá směnka hebrejským písmem psána, je neplatná, dle dr. diktu. od 4. III. 1846. e. 93b. - Podpisování firem má se státi tak, jak toho žádá obchodní zákon, firmy mají také býti v obchodním rejstříku zapsány; není-li firma zapsána: psálovati lze toliko ty které společníky podepsané. - Viz Lelechovski c. 103. 183. Může býti i více vydatelů (trassantů) podepsáno? ano, může na př. manželé oba se společně podepsat. -

6.) Potřebí jest, aby se udalo místo, den, měsíc a rok, kde a kdy byla směnka vydána. el. 4. odst. 6. Udá se tedy přesně den kalendářní (neplatná byla by směnka takto vydána: v Praze v den sv. Václava 1858.; platnou by bylo, např. platím v den sv. Václava 1858. 1000zl. - Směnka „op vändeich“ neplatná, není tu určitý den). - Není ovšem třeba, aby datum bylo pravé. (ani místo se nemusí na pravost zakládati). -

7.) Potřebí jest, aby se udala osoba resp. firma která směnku vyplatiti má, - trassat - rozumí se, že i tu není potřeby udáti jméno křestní, povolání neb bydliště toho kterého trassata. el. 4. odst. 7. - Udání toho děje se obyčejně ve formě adresy na levé směnky. - Nepochybně lze platně volati i více trassati. -

Vydatel může i sebe sama jmenovati trassatem, pokud směnka platiti má se v jiném místě, než v místě vydání. - To je tzv. vydaná vlastní směnka. el. 6 odst. 2. - To jest jeoliny případ, v němž žádá se k platnosti směnky distancie loci t. j. rovnost místa vydání a místa platebního. Hofpreme lipská připustila tyto vydání vlastní směnky proto, že se při směnkách, především k formě hleděti má, že se v obchodu ode dávna užívá těchto vydáních vlastních směnek, zejm. tehda, když tuz. podnikatel má v rozličných místech pobočky pod touz. síce firmou, avšak se samostatným hos po dárským řízením a samostatným účetnictvím. - K tomu dlužno ještě uvážit, že předtím jméno nebo firmy nelze ještě souditi na identitu osoby. - Tyto tzv. vydané vlastní směnky mohou předcti na vlastní řád (el. 6. Sm. 2), tak že v takovém případě může býti vydatel, trassant a trassat jedna a táž osoba. - Není-li udán trassat: je směnka neplatnou, třeba kolosi směnku přijal. el. 4. 21. - rep. nář. e. 1. -

8.) Konečně potřeby jest udání místa, kde směnka platiti se má. el. 4. odst. 8. Není-li udáno vlastní místo platební: pokládá se místo uvedení u jména nebo firmy trassata za místo platební a zároveň za bydlíště trassata vo. - Viz Lelechovski c. 20. (Pamu. F. bytem v Praze, "platná směnka; Pamu. S. v. onde p. platna; neplatná směnka; Pamu. Y. ve Frankfurti, "platná směnka, třeba se nevědělo který Frankfurt). - Za to pokládá se směnka: „in Berlin und allen Orten zahlbar, v nář. něm. ríš. soudu za platnou. - Kypné vložení slov: „zahlm. inf“ místo „zahlm. hin“ v kontextu směnky dle návoru praxe, nevedí platnosti sm

mol. Cechovský. č. 224. 280. 299. - Sporna jest otázka, dovo-
leno-li udati více míst platebních. Někteří myslí, že směnka
taková je platnou; tak stanoví výslovně i skandinávský
Sm.Ř. (Tak i Kanada), jini a nejv. s. nimecký pokládají směnku
točkovou za neplatnou, jelikož udání více míst platebních
příčí se jednotě místa platebního, již zákon řáda slovy: „Das
Zahlungsorts“ čl. 4. odst. 8. - Konečně jiný třetí náhled jest, nejv.
soudu rak. - výslovně tak uherský Sm.Ř. - pokládají první
místo platební za pravé, ale místa ostatní mají za nedoložená
a nenapsaná. - Tento náhled je však nedůvodný a nemotivný.
Právník p. 1805. str. 325. Obsahu směnky vydané (čl. 4.) je patř-
no, že vydatel směnky takové toliko nepřímno či regressem jest
zavázán. - Trassat, pokud směnku nepřijal není zavázán;
přijetí či akceptace směnky náleží k podstatným náležitos-
tem směnky. - čl. 4. a contrario, kde se akceptace neuvádí jako nále-
žitost směnky. V hospodářském směru je to ale podmínkou úvěru.

O domicillu či domicillované směnce. (Domicillausdruck)

Jeli ve vydání směnce udáno místo platební, rozdílné
od udaného byliště trassátova, sluje směnka umístěnou,
domicillovanou či domicillem. čl. 24. Praktický důvod a význam
domicillování záleží v tom, že majitel směnky na tom záleží,
aby směnka, nehledě k bylišti trassátovu, platna byla v některém
větším obchodním místě nebo tržišti. Právní výz. norm. směnky
domicillované je tento:

1) že směnka taková musí se k placení předložiti v domicillu čl. 24. 43.
2) že ve vydání domicillované směnce vydatel („nikoli někdo jiný“).
výjimkou z čl. 18. poručiti může (nemusí): aby směnka trassátovi
k akceptaci se předložila. čl. 24. (ve směnce napíše se: Směnka bude
předložena do 14 dni trassátovi a tento řekne dále, u eskontní banky
dolno rako uské ve přídni; a tato vyplatí směnku). (Legislativní důvod
čl. 24. je ten, aby trassat třeba udati mohl domicillianta (ve směnce),
t. j. mandátáře, jenž by jeho jménem směnku tuto v domicillu
vyplatil. (V našem případě je mandátářem eskontní banka). Nepředložil-li
se v tomto případě směnka trassátovi k přijetí (akceptaci): používá se
právo regresní na vydatele a všechny indossovatele, tzv. předchůdce majitelovy
čl. 24. 2. -

O domicilliátu. -

Ve směnce domicillované může se udati osoba, rozdílná od osoby
trassátovy, která jménem tohoto směnku v domicillu vyplatit
má čl. 24. 43. t. j. tzv. domicilliát. Tento d. není v závažku směnce
(je tedy mimo obvod směnce svého práva), jest pouhý mandátář (ve sm.
obč. pr.) 1) Jeli v domicillu udán domicilliát, musí se směnka
domicilliátovi v domicillu k placení předložiti a při neaplace-
ní tom proti němu protestovati, jinak ponechá právo
směncečné, totiž netoliko právo regresní na předchůdce (vy-
datele a indossovatele) nýbrž i direktní právo na akceptanta.
čl. 43. odst. 2. (výjimka z čl. 41. 44. ratio legis: výměrný nesnáh.)
2) Jeli-li udán domicilliát, pokládá se za to, že trassat sám směnku v do-
vyplatí. čl. 24. -

Připomenouti dlužno, je čl. 43. o. 1. rovnává dva případy: totiž když je d. udán (barronum domicillium) a když není udán, a je 2o. čl. 43. vztahuje se toliko k případu, totiž když je udán domicilliat. - Domicilliat předpokládá domicill. (čl. 24. 43.) je-li tedy směnka splatna v udání bydlisti trassatově, není tu domicilliat. (v pravém smyslu) arg. čl. 43. Tak dobře jud. č. 47. (Dom. musí být rovněž od bydlisti trassata.) Toliko vydatel může směnku domicillovat, nikoli nikdo jiný, na pr. trassat, resp. akceptant arg. slovo: *iss. in dom. domicill. čl. 24.* - Připojí-li se prve trassat při akceptu místo platební poradně od bydlisti svého, není to pravý domicill, nýbrž je tu pouze případ obmezené akceptace, již nemusí si dáti libiti majitel směnky. čl. 22. - Toliko jmenováni domicilliat se směnce jež domicillované, dopouští čl. 24. trassatovi, ačli tak není učinil vydatel). - Sporno, může-li vydatel směnku již přijatou dodatečně platným domicillem opatřiti? (oznámiv to akceptantu před akceptací, lze směnku domicillovati; po akceptaci ne!) Použiti *praxis kolisa*. - Některé nálezy pokládají to za možné, ač svolili k tomu *reflexu akceptant. č. 116. 172. 176. 288. 290. 297. 302. cit.* k tomu náhledu lze přisvědčiti jen pokud vydatel směnku nebyl ještě *indoss oval*, neboť jakmile trassant směnku ruky dal a převzdl, přestává jeho dispozice a práva *indossantiv*, nemohou se jednostranně měniti. - (Pochybnost, může-li trassat změniti osobu domicilliat; může, ježto domicilliat je jeho mandatarém). -

O vydávání smenek skrze zástupce. (mandatarém). -
O se týče podstoupení zavazku směnečných dobrovolnými zástupci,

dlužno pozorovati dva případy:

1) Mandatari podepíše jedine jméno svého mandanta. - O tomto případě se Sm. R. nemíní. - Je formy zneužíváno bylo zejm. v Itálii tím způsobem, že lichváři se svolením nekuisených d. pisma *normalich* hospodáři prostě jich jména podepisovali. -

2) Mandatari podepíše jen jméno své s dodatkem, že jedná jménem určitého mandanta. - O tomto případě jedná čl. 95. - Dle podpisebného obz. 2. nebylo by podstatné pochybnosti, že pravidelné účinky reprezentace v obou případech nastávají (t. j. je mandant je práv.). - To mu svědčí § 12. Sm. R. a § 37. Sumeránského patentu. - Avšak následkem novelly od 19 čer. 1872. č. 88., kterou se má paměti pro *provinim* způsobem mandatu vzniklé *missive* pozorovati takto:

čl. 1. - Kéni-li směnečné prohlášení vydatelem vlastnoručně podepsáno, nýbrž jménem vydatelovým s jeho svolením čirou rukou podepsáno, tedy dle této novelly prohlášení takové jen tehdy k směnečnému řízení se hodí (rectis jen tehdy platným jest), když mandatari i vlastni svůj podpis s dodatkem plnou moc ^{magis expresse} přiloží. - Vlastní směnky musí sobě vždy tedy od mandanta tuto písemnou plnou moc vyžadati, která to plná moc buď vlastnoručně podepsána nebo ve které znormeni ruky notářem nebo soudem ověřeno býti musí. - Viz: dodatek čl. 95. Sm. R. - Na podpisování *firm kupci* neb obchodních společností novella (72) tato se nevztahuje; tu platí jedine zákon obchodní; stáčí tudíž podpis firmy neb obchodního zmocněnce i bez písemní plné moci. čl. 44. 98. Obz. 2.

z této novelly nesmí se více (kromě mandátů obchodních) přísaha o pravosti podpisu ve směnce ukládati v prvotním smění § 94. Summ. bat.: nijak bez dodatku: „ani s jeho svolením od jiného.“

čl. 2. - Od případu prvního rozekrývati dlužno případ druhý čl. 95., kde mandatář své jméno podpisuje s dodatkem, že to činí jménem někoho jiného § 1017 O. Z. -

Různost obojího ustanovení objevuje se již v tom, že nedostatek plné moci jest v prvním případě falsum, nikoliv v případě druhém. - V druhém případě písemné plné moci netřeba. -

arg. smění novelly od 10. II. '72. „mit. Duffma Krumm“ (a contrar.). -

Polepsal-li ostatní kdo v tomto druhém případě směnkou jakožto zmocněnec nemá plné moci, pravá a jest osobně směnčným spůsobem k zaplacení směnký. arg. čl. 95. (Tento čl. jest i chylkou od zásady § 1009 O. Z. dle něhož zmocněnec, jenž vykročil z moci plné moci, práv jest jen z náhrady škody, aniž by osobně k splnění závazku mandatária nomine předřčen býti mohl. - Podobné ustanovení je v čl. 55. a 298. Obch. Z.) (Ka případ 1. se čl. 95. nevztahuje). -

Ustanovení toto platí dle 2. odst. čl. 95. zejm. o těch, kdož nemají plné moci podpisou jako zastupcové osob právnických neb osob nezletilých nebo manželek. (§§ 233. 1034. - 1237. - O. Z.). -

Pochybné, je-li domnělý zmocněnec i tehdy směnčným práv, když směnkou vydal za osobu k směnčným nespůsobilou, než za důstojníka. - (Raua: že je osobně práv a že slova „improbitus“ in „placitum“ „manu“ znamená „manifestum“ „pro“: „Opak by byl by neobdobný.“

Vlastní směnký. -

Valežitosti této směnký jsou dle čl. 96 tyto:

- 1) pojmenování v kontextu, že to směnký jest;
- 2) udání peněžité sumy;
- 3) pojmenování remittenta (prvního majitele jménem nebo firmou. - Neplatný byly by ale směnký vlastní na vlastní řád smějci, neboť čl. 98 se neodvolává na čl. 6. -

4) udání času platebního dle předpisu čl. 4. c. 4. -

5) potřebí, by se udalo místo, den, měsíc a rok, kde a kdy směnký byla vydána. (Směnký: „Gvanocich“, naden, pr. Vaclaveri; neplatna). -

6) potřebí, by se vydatel podepsal jménem nebo firmou;

7) konečně třeba, by se udalo místo platební. čl. 97. - Jenli volávní místo platební udáno, pokládá se místo vydání za místo platební (čl. 4. odst. 8.) a zároveň i za bydliště vydatelovy. čl. 97.

Je-li vlastní směnký v jiném místě nežli v místě vydání (§ 9. v praesumptivním bydliště vydatelově) s platna, sluje domicillovaná. čl. 99. Směnký taková nemá nic volávního do sebe, neboť čl. 24.

nemá tu patrně výjímku a čl. 98. se též naň neodvolává. Nemli nic jiného v domicillované vlastní směnce udáno, pokládá se za to, že vydatel sám směnký v domicillu vyplatí. čl. 99. - Je-li ale ve vlastní směnce domicillované udána osoba pověřená od osoby vydatelovy, která směnký jménem vydatelovy v domicillu vyplatit má, slove osoba ta domicilliat. (Trassat ve vlastní směnce má takové postavení jako vydatel ve vlastní směnce. čl. 99.)

Kýjnám takových plastních domicillovaných směnky, do-
miciilliatem pytknat jest v čl. 99. 2. věte, jenž věcně provádě se, ⁴³

Ojicincích nedostatku podstatných náležitosti směnky.

Náležitosti čl. 4 resp. čl. 96. jsou podstatné a protož ustanovuje čl. 7.
že podpisu, jenž se nedostává jen jediné náležitosti, nechází
přávanek směnečný. arg. čl. 7. 98. - Takéž nemají směnečné platnosti
prohlášení směnečná, zejm. akcept, indossace, aval či směnečné
rukojemství, na takový spis připsaná. čl. 7. 98. - Žalobu z neplatné
směnky, musí směnečný soud a limine navrhnouti, nevyšlechou
stranu druhou; vidyt soud směneční, jako takový není ani
kompetentní přijati žalobu, jež se nezakládá na platné směnce.
Za to však přibytčné přídavky neškodí platnosti směnky, pokud
neodporují podstatnému obsahu směnky. (Doda-li se: valuta
obdržel v hotovosti jako mutuum atd., tedy toto superfluum nemá na
směnku plivu). - Protož nelze pchváliti judikát č. 91. r. r. 1874, :
že směnečná listina, která v kontextu nebo dodatku obsahuje pro-
hlášení, které neplyne z podstaty směnky, je neplatnou směnku
a jenž proto prohlásil za neplatnou směnku obsahující v kontextu
nebo v dodatku přívání hypoteky pro sumu směnečnou; některé
nálezy pokládají směnku i tehda za neplatnou, když přívání
hypoteky stalo se na pulu směnky. Viz. jnos. č. 91. u čl. 7. Sm. R.
dále i nálezy č. 112. 129. 139. 158. 232. Cechovskí. - Jnos. č. 91. dovolá se
se přitom čl. 7. avšak nepravé jest tvzení důvodů:

1) je dodatek, jenž z podstaty směnky neplyne: činí směnku
neplatnou. to čl. 7. též nepraví. Jinak musily by býti směnky neplat-
ny, které obsahují: stvoření valuty, či t. r. causa m. obenerdi, pra-
noimky v příčině stvoření valuty atd. (merito trassante, trassate).

2) Nelze dále mluviti, že přívání práva přívání se
podstatě směnky. arg. § 6. j. v. o. u. r. k. Sm. R. (Právník, r. r. 1875, str.
41. Helyrovskij; r. r. 1878, str. 1. Randa). -

Jaký vliv mají nepravé podpisy na platnost směnky.

Na platnosti směnky záleží platnost veškerých směnečných pro-
hlášení na směnku psaných. čl. 7. - zcela jinak tomu, když
na platné směnce podpis jednotlivce je falešný nebo falšovaný
nebo když jednatelce není způsobilý k směnkám. - Takové
nedostatky nemají vlivu na právanek ostatních směnečných
přávaných osob. čl. 3. 75. 76. - Ustanovení toto těchto čl. tím se
vysvětluje, že scripturní právanek jednoho bankéřského dlužní-
ka jest zcela samostatný, na právanek ostatních nezávislý.
Viz. čl. 81. - Ustanovení toto je ale též postulátem zachování věru
směnečního. - O nedostatku formálnosti čl. 4. 96. jsou totiž vady
patrné. - Za to poděláním podpisu nebo osobní nespůsobilostí
podepsaného, takovými patrnými vadami nejsou dlužní-
ka tudíž přívání ohledu prospěšnosti právnímu věru směnečního.

Sklepní směnky. - (Puller v. v. m. f. p. l.).

Co posud jsme právě vedli o směnkách podělaných,
- 42. -

platí právě tak o směnkách, spodpisy osob smýšlených, či o tr.
sklepních směnkách. - Vydatel sklepní směnky, jenž připsuje
smýšlené jméno akceptanta, giranta, avalisty atd. může fale-
nously mít pro vna smysl podvodný. - Někdy chce on soubě eskon-
tem (prodejem) takové směnky z okamžité tisné peněžité pomoci,
doutaje, že v čas dospělosti směnku takovou zaplatí (má směnku
banky peníze proti 3 měsíční výpovědi), aniž by kdo měl tušení, že to
smýšlená směnka. - V právnickém ohledu platí tu pasada čl. 3. 75.
76. analogicky. - Jinde je zase hospodářská povaha tr. finanční
dělání či faktivní směnky. (Finanzgeschäft, Kreditgeschäft, Wechselgeschäft)
V obchodu totiž vydávají se směnky toliko na základě obchodu
(Gefährlich) skutečně uzavřených (causae promittendi, např. koupej zboží).
Naproti tomu tr. faktivní směnkaiství záleží v tom, že trassant
(vydatel), trassat, remittent indossant atd. vydávají na sebe směn-
ky bez reálních obchodů, bez opravdové cause promittendi, toliko
proto, aby se eskontem opatřily hotové peníze. - S jistě mýsem
sem může volnět akcept z jistosti (Gefährlich Geschäft) (tedy
někdy z laskavosti podepíše jako girant (aby směnka měla dostatečných podpisů
girantů směnicových), tu musí podepsaný zaplatit: litera scripta manet). -
V právnickém ohledu platí vždy princip čl. 3. 75. 76. obdobně. -

Jaký vliv má pordejší doplnění nebo pordejší přetržení
podstatných náležitostí směnky. -

Otázku pravě rozhoduje min. nar. od 6. října 1853. č. 200 R. z. pouklas-
ně se pasadou čl. 82. v ten smysl:

Námítka, že toho času, kdy byla směnka psána akceptace, indos-
sace, aval nebo jiné prohlášení směnicové, nebylo tu podpisu
vydatel nebo některé jiné podstatné náležitosti směnky atd.
4. neb 9b, a že tyto náležitosti se teprve pordeji dodatečně připsaly;
má toliko v případě bezprávního, např. jmluvě se přičítá,
doplnění směnky a toliko proti těm indossatářům místo,
kteří v tomto bezprávní se účastnili nebo oním v čas nabytí
směnky vědomost měli. - Viz princip § 87b. O. Z. - Naproti tře-
tinám bezelstnému majiteli směnky scilicet bezelstnému
indossatáři, nemá obrana (námítka) tato nikdy místa. - Vše
to plyne z pasady čl. 82. totiž z normy a principu, že vylov-
čeny jsou obrany ex persona indossantis. Tak výslovně čl. 93.
ukl. Sm. R., právis v Německu, ac tam není žádné novelly. Ne-
může tedy na př. akceptant bezelstnému indossatáři směnky
námítati, že podepsal pouhý blanket, ano nemůže okolnost
tu ani remittentovi námítati, nedokázal-li že vyplnění stalo
se proti jmluvě. - Lelechovski č. 123. 134. 166. 295. 305. 306. - Min.
nar. u čl. 7. Sm. R. - Nebylo-li ničeho jmluveno stran vyplnění směn-
ky; přistavena majiteli volnost v příčině té. - Zde-li nedostatek
podpisu remitelého vydatel směnky nahraditi podpisem
dědice resp. kuratora porústalosti se schválením soudním?
Ano! pokud se to nepřičt učiněné jmluvě. - Lelechovski č. 123. 235.
(Námítka: že to mandát, který smrtí končí, je bezdůvodno, poněvadž tu
není mandát v techn. smyslu.)

Jaký vliv má pordejší do dáni domicillu rukou nepovolano. -
Zcela jinak důvno rozhoditi pordejší dodání domicillu rukou

nepravou, např. majitelem směnky. - Takový pseudomicill jest neplatným domicillem a ani benevolentní majitel směnky odvolati nemůže na min. nov. od 6. 8. '53 č. 100. § 2., jelikož tu nejde o doplnění podstatné náležitosti, totiž o podstatného obsahu směnky, nýbrž o změnu jedné podstatné náležitosti: totiž místa platebního. - Toto pravidlo platí i tehdy, když k takovito změně přivolel akceptant - čl. 24. a contr. - Platný domicill byl by tu jen tehdy, kdy by i vydatel k tomu svolil. - arg. čl. 24. - Svolí-li jen akceptant k takovému do datečnému domicillu, máme tu toliko případ omezení akceptu ve smyslu čl. 22. - Soudní praxe kolísá. - Opáči má. něm. soudu (že jen vydatel může domicillovati). -

Přetržení některé podstatné náležitosti.

Přetržení některé podstatné náležitosti směnky, které se stalo osobou k tomu oprávněnou; ničí ovšem platnost podpisu resp. i platnost směnky, nikoliv ale přetržení takové, které se stalo náhodou nebo bezprávně, tedy rukou nepovolanou. - Tomu svědčí čl. 36. odst. 2. a čl. 55.; arg. subsidiárně § 722. O. Z. - žalobce, jenž o takovou vadnou směnku resp. o přetržený podpis právo a žalobu svou opírá, musí ovšem prokázati, že přetržení stalo se náhodou nebo bezprávním spůsobem. § 722. O. Z. (náhodou musí dokázati, kdo ji tvrdí. čl. 22. - Tak stanoví dobře Sm. R. uhers. v čl. 36. - Zaštiť ale jiná jest praxe německá. (že přetržení podstatné náležitosti ničí vždy platnost směnky, ať se tak stalo úmyslně nebo náhodou, právně nebo bezprávně).

O nepodstatném obsahu směnky.

K platnosti směnky nevýhledává se:

- 1) normační, je směnka platiti se má à l'ordre remitenta. arg. čl. 4. odst. 3., čl. 96. odst. 3. a contr. - Opak platí dle práva francouz. - Jest tedy úplně lhostejno, při-li směnka napřed eili nic. -
- 2) aby tu byla distancia loci, totiž místa vydání a místa platebního, vyjímaje jediné vydání plastní směnky čl. 6. -
- 3) aby byla náležitým kollem opatřena, jakkoli toto kolkování finančními zákony jest předepsáno imperativně. Kolkuje se dle škály I. pro směnky. - Kolkuje-li se: propadne trestu, 10 násobné pokutě. - Dle škály II. kolkuje se směnka dále s platností než v 6 měsících) - Dle zák. od 8. III. '76. č. 26. vyhovuje se povinnosti kolkové jedině tím spůsobem, že se:
 - a) buďsi máje předních kolkovaniých blanketi. -
 - b) buďsi tím, že se na rubu směnky kolek přilepi a se kije kolek ještě před první směněním podpisem od finančního úřadu se překolkuje. -
- 4) Netřeba podati causam promittendi, totiž právní důvod, na příkladě kteréhož remitent směnku od vydatele obdržel, t. j. netřeba právního stvoření valuty. (2. úřadů bnf. úřadů). - Jest úplně lhostejno, podati remitent obdržel směnku z toho nebo z toho důvodu, pokud se dotýče otázky platnosti směnky; neboť plib směněním jest abstraktní: ta která causa

Vn. kol. z. platno, že d. svolení ke n. při na nem

týká se jen obecnoprávního poměru mezi vydátelem a remittentem, např. causa empti, dationis in solutum, donatiois, mortui. - Vadnost této causae dopouští toliko žalobu o vrácení směněky, resp. o brannu proti žalobě dle zásad o kondiceích, např. conductio inolebiti, causa finita atd. - Ovšem ale potká se taková žaloba pro bezdůvodné obohacení s výsledkem jiným, když směňka ještě jest prukou remittenta, resp. se indossatori bude moci učiniti akceptio doli. d. 82. - Obvyklé formy stornovaluty jsou následující: „Valutu ve zboží,“ totiž když vydatel koupil zboží od remittenta; „valutu v hotovosti,“ hotovost obdržel. - „Valutu krytá,“ totiž když za sumu směněkou udána byla jistota, např. zástava; „Valutu v úteck,“ když valuta v knihách se jičtíje; „valuta v sobě (inmir),“ totiž při směňkách na řád plastní. - Kdeby čejnější jest formule, valutu obdržel. - Že všeho potruw, je stakového všeobecného stornu souoditi můžeme toliko na úplnost jednání, nepoznáváme však specialní causu vydání. - Proto též Sm. R. vím právem tuto klausuli nevyžaduje. - Imak právo francouzské.

5.) Netřeba udati, polali trassat přijati a platiti má směňku dle návěsti (auf Lwiff), nebo bez návěsti. (ohne Lwiff). - Vydátel směňky oznámuje totiž pravidelně trassatovi v vlastním obpisem avis, Lwiff, že pro tohoto obsahu směňku vydal, žádá je ho, aby směňku přijal a vyplatil. - Toho žádá opatrnost a úplnost kruspecka. - Takovým způsobem též provádějí společnými směňkami se zameri. -

6.) Netřeba, aby se udalo ve směnce, na čí jičet má se vyplatit, totož má-li trassat platit, na jičet vydatele anebo na jičet třetí jakési osoby, atd. -

O jednotlivých právních směněčných. -

I. Závazek trassanta. (vydatele). čl. 8. -

Trassat má dle čl. 8. za přijetí a zaplacení směňky trassantem směněčným spřisobem (manifestum/priv), tudíž indirektně (výjimečně), t. j. jen tehda, když nepřijme nebo nezaplátí směňku trassat. - arg. d. 8. - Tu máme tedy pouhou právnost trassanta (Graftum, obligo, a. e. dluh řadu. - Obligo toto můžeme nazvati imperfektním dluhem. - Dluh stornu se perfektním teprve, když splní se podmínka, t. j. když směňka trassatovi byla předložena a tento směňku nepřijme resp. nevyplátí. - Tento závazek vydatele jest rovněž tak abstraktní jako závazek všech ostatních směněčných dlužníků. - Závazek tento nemůžeme vyloučiti dodatkem: „sine obligo.“ -

II Závazek indossanta. čl. 9. -

čl. 9. 10. 14. jole na jivo, je indossace jest převodem práv ze směňky (manifestum/priv manifestum) spřisobením nového plibru směněčného dle původního obsahu směňky, kterijž převod spřisobuje se převodem vlastnictví k papíru (bez směnce). - Indossace obsahuje tedy dvoji moment:

1) převod práva ze směňky převodem vlastnictví ku směnce.

arg. čl. 9. 10. 36. 73. 17. a contr. / tw. převodní efekt, transportní efekt.
Jediným věřitelem jest totiž vlastník směnky (ve všech těchto
to čl. klade se důraz na vlastnictví papíru.) Indossatář neručí
příje tedy v obligacní právo svého předchůdce, nýbrž nabý-
vá práva ze směnky spisobem originálním. - Důvodem
obligacního práva jest vlastnictví směnky. - Jakož vlast-
níkovi směnky jest mu směněná dlužník přímoprávně,
indossace nezavírá tedy osobě sukcesi v obligacní právo
předchůdce. - arg. čl. 82., jenž jest důsledkem čl. 10. - Ostatek
tentíž účinek nastává i tehda, když směnku nabýváme
originálním spisobem, okupací, náležením. - Z toho, že tu
není sukcese v obligacní právo předchůdce, plyne, že
na indossatára nelze učiti těch námitek, které dlužníkovi
náležejí na indossanta. - arg. čl. 82., t. j. exceptiones ex persona
indossantis jsou vyřoučeny. - Právě naopak jest tomu při
cessi. § 1392. - kde mají tyto akcepce místo. - Z nedůležitosti listi-
ny, ku které hojí se právo směněné, plyne, že čas též ind
indossace směnky (Inlindofformum) na přímé osoby jest
nemožnou. (Zinob. Thiel).

2.) Lañda indossace zahrnuje po zákonu čl. (14.)
nový výmínečný slib směněný, totiž slib indossanta,
že zaplatí směnku pokudli by ji trassát nezaplatil. - čl. 14.
15. 4. - Indossant jest tedy směněně práv rovná tak jako
trassant: jak přijeti, tak je zaplacení směnky, jest práv
pořadem regressu eo postizník. (garantiimoment.) - Též tento
závazek indossanta jest imperfektní (pouhé obligo)

a jest dle povahy své abstraktním. -

Forma indossace. -

Indossace jest buďsi úplná (Vollindossament) anebo neúplná.
(inverisignif. Indossament, blanco indossament). -

1.) úplná jest indossace, obsahuje-li:

- a) formuli indossacní „aplatte pa mne“.
- b) jméno indossatáře. -
- c) podpis indossanta. -

La to k úplné indossaci se neryhledává udání místa a času,
aneb udání causae - Udání místa a data může mít ovšem
výjímou právní při notifikaci & neryplacení směnky. (čl. 47.)
aneb při tw. podindossaci. - čl. (16) - Nemusí se totiž notifikovati
indossantovi který nepřipojil místo indossace. -

2.) Neúplná indossace jest taková, kde není udáno
jméno indossatáře, obsahuje tedy buďsi jen podpis indos-
santa anebo mimo to i formuli převaděcí. - Indossace tato
slove blanco. čl. 12. - Indossace musí se napsati v tom i ovšem
případě buďsi na směnku anebo na přepis směnky anebo
na tw. přívěsek (allonge), t. j. na list ku směně nebo přepisu
směnky připojený. - čl. 11. Sm. R. neustanovuje jak se allonge
se směnkou nebo kopií směnky spojiti má. - Tochybno
jest má-li se podle učiti § 115 Sm. R. Obvyklým spisobem přívě-
sek přilepi se k směně, přepis směnky připojí se na přední
strance a poslední indossant indossuje podpisem svým spojovací čí-

takže podpis jeho směnku a allonge kryje. - Takovýmto spří-
sobem probrání jest nemožným a nenastane tedy even-
tuelní přeinek § 115. -

Co se týče indossace plyne z čl. 12. 13. :

- 1) Bez podpisu indossanta na směnce, kopii, neb allongi, není tu platné indossace. čl. 11. -
- 2) Blanco indossace, kteráž obsahuje toliko pod-
pis indossanta, psati se smí toliko na rubru směnky, resp.
kopie nebo allongi. arg. čl. 19. neboť podpis o sobě na přední
stránce směnky, nebo kopie dopouští by výklad, že podpisu-
jící, nějaký jiný závazek směněný podstoupiti chtěl, např.
závazek cestního příjence, spoluvydavatele, avallisty. arg. čl. 19.
- 3) Indossace úplná neboť taková blanco indossace,
kteráž obsahuje aspoň formuli indossacní: může se na-
lici anebo na rubru směnky napsati. - arg. čl. 11. 12. a c. -

Rozdíl indossace a cesse. -

Od cesse rozemává se indossace :

- 1) tím, že se tu převádějí práva ze směnky, nikoli
práva předchůdcova. - arg. čl. 10 a c. 1397. - Při indossaci není
řádné sukcesse v obligacní právo předchůdcova, proč
nemají také místa exceptio nes esse persona indossantis.
arg. čl. 82. - Koupě v exekuci dražbě je cesse ! - Koupě-li někdo směn-
ku v exekuci dražbě, jeví se býti toliko cessio novem,

může mu tedy akceptant činiti námítky esse persona ce-
dentis scil. posledního majitele. - mal. c. 163. 170. §b. Cech. -

2. Rozemává se tedy indossace od cesse tím, že není ani
potřebí, ani vytkem, aby se důvod převodu vytknul, kdežto
při cessi vždy udati se má causa cessionis. - Tu máme tedy
případ formálního převodu vlastnického práva k papíru,
kdežto tradice ostatních případech má ráz materiální.
To jest též jediný případ abstraktního převodu práva
vlastnického. -

3) Tím, že indossant ručí dle abstraktního svého libu
spřisobem směněným všem pozdějším majitelům směn-
ky za zaplacení celé sumy směněné. - Při cessi ale jest cedent
přidv toliko při jí platné cessi, toliko obecnoprávně a jen
svému cessionári, konečně nikdy z větší sumy než
kterou od něho sám byl obdržel. § 1397. -

4) formou. Převod indossací může se totiž státi
toliko písemně na směnce, kopii, neb allongi, a vykonává se
odevzdáním papíru (čl. 96. 9. 11.). - Za to cesse formy potřebí
nemá. - Sporné jest, připouští-li se obrana dlužnickova,
že indossace stala se jen na oko, a že indossant je
vlastně toliko mandatařem indossantovým. - Někteří o-
branu tuto bez okolku připouštějí, jiní naopak tvrdí, že
při formálním aktu platí jediné litera scripta. - Oběma
formální pmlouvy nemohou se vymykati z rámce obecnopráv-
ních námitek v méri čl. 82. - Jiní námítku tu jen tehodá připouštějí,

když v nabytí resp. ve výkonu směnky indossatářem
ještě jedním podvodně. Tak většina spisovatelů. —

Opákaná indossace resp. vyloučení regresa.

Pravidelný převodní efekt indossace (čl. 10) a rovněž i regresní
účinek směnečný (čl. 14) může se vyloučiti vlastní výhradou.

1.) Transportní účinek směnečný (čl. 10) překážkou indossace
je strany vydatele (čl. 9. II. nikoliv ale strany indossanta čl. 15.)

2.) Regresní směneční účinek může každý indossant
(nikoliv ale trassat) vyměřiti dodatkem sine obligo nebo podob-
ným vyhraněním k indossaci připojeným čl. 14. Zároveň
postupně jest ipso jure vyloučen, když indossant jest, resp.
pobíjí k směnce na pr. skutečný důstojník. —

Ad. 1. — Opákaná indossace. — Dle čl. 9. může se každá
směnka indossovati, třebaš neměla na řád čl. 9. 10. Remi-
tent je vždy prvím indossantem. — Ovšem může vydatel
každý indossovatel indossaci zakázat (čl. 9. 15.) avšak účinky
jsou různé v obou případech: —

a.) zakázal-li vydatel indossaci ve směnce slovy niko-
li na řád nebo podobným výrazem; nemá právní indos-
sace směnečného účinku (ani specifický tradiční, ani smě-
nečně regresní efekt). — Takovéto směnky nazývají se (čl. 9. II.)
recta-směnky. — Tomeni ale je jediný recta-papír. (viz. nov.) In-
dossace také může mít pouze účinky esse; majitelůž
přichod exceptiones a persona indossantis, jelikož (čl. 1392)

převádí toliko práva předchůdcova, a nemá směnečný
regress místa, ovšem ale obecnoprávní. § 1397. —

b.) Jiný jest účinek připojili pákaz remitent neb jiný
indossant; tento nazývá se pak recta-indossantem a jeho nás-
ledovci recta-indossatři. — Účinek pákazu indossace slovy „ni-
koli na řád“ etc., je ten, že ti, kdož obdrželi směnku p. pákou recta
indossatře neb jeho následovci, nemohou se ani směnečně,
ani obecnoprávně hojiti na recta-indossantovi. čl. 15. (Regressus
per saltum) jest dle obecného práva vyloučen). — Toliko recta indos-
sant není tedy tímto následovcím recta-indossatře práv. —
Ve všech ostatních směrech má také indossace plných směne-
čných účinků, zejm. transportní efekt práva a rovněž i regresní
efekt ohledně ostatních indossantů. — Blanco indossaci
viz. čl. 12. 36. — Oni vytknul zákon následující pasady:

1.) Každý majitel směnky in blanco indossované
hokládá se za vlastníka směnky a tudíž za směnečného věřitele
čl. 36. 3. v. Následuje-li totiž po blanco indossaci jiná indossace;
má se dle čl. 36. 2. a. to, že vydatel této nabytí vlastnictví směnky
blanco indossaci. — Hledě pak k tomu, že každý majitel takovouto
směnku, připojí podpis svůj, indossaci dále přivesti může;
platí tedy o každém majiteli směnky důvěrně, že směnku
nabytí indossaci in blanco, id est platí tedy důvěrně, že jest pla-
stříkem směnky. — Toto konsekvenci čl. 36 (ius latens) všeobecně uznává.
(K perfekci indossace vyhledává se tři odevzdání). Důvěrně tato ale
dopouští protidůkaz, že majitel vlastnictví směnky nenabytí,

na př. proto, že jí co depositář sponověřil. arg. čl. 74. - Podobný případ máme již v § 372. O. Z., dle něhož každý majitel papíru an porteur pokládá se za vlastníka, ale připouští se to pro dlužka:

2.) Každý majitel směnky má právo: nevyplnění indossace vyplniti (čl. 13), ovšem že ne ve smyslu čl. 36. (nebezpečí!).

3.) čl. 36. II. poskytuje každému majiteli volnost přeskrtnutí celou indossaci (vyplněním nebo nevyplněním). Majitel však nechce si přebariti legitimaci beztoho tak penězi. - Kvitance se musí napsati na směnku: napřed však ji nequituje. - Však jen v případě legitimace přikránu vlastníctví má přeskrtnutí takové účinek, nikoliv ale co se týče práva ku regressu, leč by byl indossant regressní povinností padost učinil. (čl. 36). Přeskrtnutí celé indossace mohl Sm. R. smíle přistaviti majiteli, jelikož tento v tom žádného nemá interesse, aby přeskrtnutím indossace sám sobě kánil legitimaci. čl. 36. (co se týče regresi není tu účinek). - Připomenouti dlužno, že nesmí se úplná indossace přeskrtnutím jména indossatáře přeměniti v blanco indossaci: arg. čl. 36. II. - 13. -

4.) čl. 36. II. poskytuje patrně možnost, že každá směnka, v níž se nalézá jediná blanco indossace, může se přeměniti v papír jaksi majiteli svědčící, totiž přeskrtnutím vyplněných indossací, které následují po blanco indossaci. - V tom případě i jisté nebezpečí v obchodu se směnkami, které ale poskytuje se při všech papírech majiteli svědčících. -

5.) Chce-li držitel směnky in blanco indossovaná tuto dále přivesti, může tak učiniti buďsi:

a) tím způsobem, že jí přenásí po ukájm odevzdáním směnky, nepřipojí podpisu svého, viděl směnka také v podobě papíru an porteur. (Tu jest odevzdatel sprostěn jmením směnčného). -

b) buďsi může jí přivesti další indossaci in blanco aneb plnou indossaci. čl. 13. -

čl. a. - Tu nevstupují tedy ti, kteří směnku převedli nepřipojí se podpisu svého ve směnku do žádného směnčného práva. - Ostátek právy pou osoby tyto dle obecnoprávních zásad o správě (§ § 922. - 1397.) z evikce resp. z pravosti a dobytosti dluhů. - Blanco indossace jest povcho du velmi oblíbenou a tohl. proto, že taková směnka kolovati může tak jako papír majitel svědčící, aniž by převodce měl potřebu napsati indossaci na směnku a postupiti takto práva ku směnčným, anebo připojiti k indossaci doložku „sine obliga.“ (Cruziklause), která ale i ve směnky má. -

Do které doby může se směnka indossovati? -

Návrh pruský vytknul zásadu, že směnku jen do dospělosti indossovati lze, ponějsi indossace je mají mítí toliko účinek esse. - Tak ustomovuje dnes návrh Sm. R. belgický, italský, anglický a j. (De lege ferenda správo: ruský). - Ovšem konference lipská nchýlila se od tohoto návrhu, hledíc k staršímu kupeckému obyčejí, dle kterého i směnky dospělé někdy ještě po delší dobu kolují, vyjímaje případ ten, když následkem protestu pro nezaplacení i veru pronbyly. (ratio regis). Dle toho rozpravá čl. 16.

1) Směnka může se platně indossovati až do projiti lhůty protestní, t. j. do druhého dne v sedmého hodni dospělosti, el. 16. 41. II. resp. až do skutečného protestu pro nezaplacení.

2.) Byla-li směnka pro nezaplacení protestována, nemůže se dále se směnčím účinkem indossovati. Indossace pro tomto protestu sepsané, mají toliko účinky cesse: totiž indossatour nabývá toliko práva svého indossanta (se bezprostředního), tudíž příjme jeho právo na akceptanta a regresní jeho právo na předchůdce, id est na indossanty a trassanta el. 16. II. - Ratio legis: směnka protestovaná nezasluhuje výsady směnčinného práva (indossace). - Účinky řídí se dle O. Z. nejím. § 139¹ resp. 139².

3.) Nebyla-li směnka pro nezaplacení včas protestována, používá se sice dle el. 41. regresní právo na posavadní předchůdce (vydávatele a indossanty, počíná však nová řada podindossantů), avšak takováto směnka může se znovu indossovati. (Podindossace (Reifindossament). - První podindossací po projiti lhůty protestní počíná nová řada pravých indossací. Podindossatour nabývá totiž práva ze směnky na akceptanta a práva regresní na podindossanty, totiž na ty, kdož indossovaly směnku po projiti lhůty p. el. 41. ustanovené el. 16. I. - Takováto směnka rovná se směnčce na viděnou (Zufmanusful), neboť jest dospěla a může se každou chvíli k placení předložiti. - K tomu jde, že směnka taková dle el. 31. nejdéle do dvou let po uplynutí protestní lhůty trassátovi k placení předložiti se musí, jinak pomíjí právo regresní na podindossanty. (mal. č. 136.)

Je-li první podindossace datována, počítají směnku dvouletou lhůtu ode dne tohoto data, dovolávající se anal. el. 31. II. - (nepraktická). - Zcela chybně počítá ale málex č. 49. sb. č. dvouletou lhůtu od přirodního dne vydání. (Směnka může se za směnku na viděnou pokládati teprve po vyhršení lhůty protestní). - Předvo směnčinně na akceptanta trvá ale a promlčuje se teprve ve třech letech ode dne dospělosti. el. 77. - Předvo regresní na podindossanty předpokládá ovšem dle všeobecného pravidla el. 41., aby se směnka trassátovi během dvou let k placení předložila a pro nezaplacení protestovala el. 41. - Vzniklé takto právo regresní promlčuje se dle pravidla el. 78. 79. ve 3. 6. 18. měsících. - Chybně počítal nejpr. soud prve lhůtu regresní ode dne první podindossace než od data protestu. (Z oba protestu po předložení je tu rozhodnou. - Podindossace nedá se častěji zjistiti.) (Proti tomu Rando. 71 č. 51. Gz., Rk. 71. č. 79. Grünhut). - Soudní praxis od té doby již nepravila. el. č. 136. - Upraviti dluhu, že exekuční právo má směnku směnčinnou, soudním nále. - nabytí, převodem směnky na nástupce přechází, mechat převod vykoná se ve formě indossace nebo cesse. - el. 217. 293. - (To bude z pravidla impl. indossanta i cedenta). -

Na koho lze směnku indossovati. el. 10. -

§ el. 10. 98. lze směnku platně indossovati, na trassanta, trassáta, příjemce a vydávatele vlastní směnky, jakoz i na některého dřívějšího indossanta,

a vsichni tito mohou směnku dále indossovati; konfuse nemá tedy místa, třeba směnka převedena byla na akceptanta nebo vyplatitele vlastní směnky. Při tom nic na tom nezáleží zda směnka v čas indossace byla splatna či nic. str. čl. 10., jenž nerozlišuje. (Chybně: Blaschke). (Při směnkách nebylo by často ani lze konstatovati totožnost osoby). Konsolidace nastala by ohledně akceptanta jen tehdy, kdyby pro nezaplacení protestovaná směnka na akceptanta byla indossována. str. čl. 16. II., ježto indossace protestované směnky má toliko účinky esse. - V ostatních případech čl. 10., když směnka se indossuje na trassanta, trassata nebo na dřívějšího indossanta, nastala by konfuse ani dle obě práva. - Příkladem budiž uvedeno:

a) Dá-li indossovatel, směnku opět na se indossovat promíjeji konsolidaci jen jeho regresní právo na svého, nikoliv ale regresní práva na indossanty, ježto po první jeho indossaci následují, ač tato práva následkem vzájemných kompensacních nároků jejich právního účinku nemají. - Tu tedy můžeme mluvití toliko o kompensacních právech. - (To nebude mítí významu když indossant první svou indossaci opatřil dobožkou „sine obligo“.)

b) Jiný jest případ ten, když směnka indossována byla na trassata. - Tu nemůžeme býti řeči o konsolidaci, byť trassat byl majitelem v čas dospělosti, ježto trassat jako takový není ještě v právu směnčím. Nechce-li majitel trassat sám sobě směnku vyplatiti resp. vykřivovati, musí dle

všeobecného předpisu čl. 41. sám proti sobě protest učiniti aby právo regresní mohl vykonati. -

O obecnoprávním převodu směnky. -

Nastricovní k směnce může se převésti buďsi:

a) směnčím způsobem (indossací) o kteréž posud bylo pojednáno, buďsi:

b) cestou obecnoprávní. - (S účinnou poslušností, odkazem, cessí (jin. č. 42.). - Vzhledě k tomu, že směnku i původním způsobem nabyti, např. okkupací, náležen, vydržením atd. - že směnka též cessí převésti se může, to konference lipská výslovně uznávala, neboť směnčím pohledávka není neskatelnou, platí tedy pravidlo §§ 1392-3. čl. 9. nevadí, neboť neprohláší se indossací za jedině možný případ převodu. - Nestojí tam: „mír dříve“ - Ostatně uznává i sám Im. R. cessí a pře v čl. 9. II. - 16. II. - účinnost esse dobře uznává též nář. č. 42. - Někdy jinaký převod nedá se ani prakticky mysliti, tak při prodeji směnky v esekučním dražbě: cessio esse emto, vendito, anebo v případě esekučního odvedání směnky, cessio esse causa datio nis in solutum. - Lesse dle čl. 8. není řádnou formou vázána, může se tedy státi písemně, neb i ústně. - Sporné toliko zda k cessí potřebí jest odvedání papíru; každým způsobem musí se cessionáři směnka odevzdati, již proto, aby mohl dle čl. 39. platným způsobem předati a zaplatiti směnky

Cesse může se státi jistně, nebo pisemně, pisemně buďsi na směnce, anebo v listině vlastní. — Rozumí se, že cedent cessionáři není před spřísobem směncovým, a že pro identitu práva resp. pro sukcesi v právo cedentovo příchozí mají *exceptio-nes ex persona cedentis*. — Vyloučení účinku *indossace*, zejm. čl. 10. 14., pakládá se v tom případě, když *esse* na směnce se má se konat, na přejmání pro nesnění v listině. — V jistých případech má *indossace* toliko účinky *esse*:

a) pakázal-li ve směnce vydatel *indossaci* slovy: „mí- koli na řád“ nebo podobně čl. 9. II. (recta směnka). —

b) *indossuje*-li se směnka, kteráž pro nezaplacení jest protestována. čl. 16. II. —

Že to sem nenáleží případ čl. 15., totiž: pakázal-li některý *indossant* další *indossaci* směnky. —

O *indossaci in procura* (nepravá *indossace*). čl. 17. —

Indossace in procura jest plná moc směncová směnku psaná, která *indossatáře* povozuje k vybirání platu, protestu pro nezaplacení, k notifikaci, žalobě o zaplacení, jakož i k další *indossaci in procura*. — čl. 17. — *Regressní* povinnost takového *indossanta* nemůže býti řeči. Kdyby čl. 17. nebylo, nebyla by moc *indossatáře in procura* tak rozsáhlou, zejm. bylo by dle § 1008. O. Z. k substituci a žalobě potřebí vlastní plné moci. — Forma této *indossace* řídí se formou prové *indossace*, — 61. —

může se tedy psati na směnku, přepis směnky neb *allongi*, a může býti vyplněna neb *in blanco*. — *Except. ex persona indossantis* připouštějí — *jet a sinstane verit de- ssant. Proto nemůže proce. indoss. té- micti směn. převádeti.*

III. Zároveň *akceptanta*. —

Přijetí jest dvoji:

a) přijetí obecné (*communis Akzept*, *Akzept*), totiž když *trassát* následkem nařízení ve směnce daného podpisem svým na směnce přímo zaplacení smy směncové slibuje. čl. 21. Slib *akceptanta* rovná se slibu vydatel vlastní směnky; oba jsou direktními dlužníky. (obecně přijmouti může jen *trassát*). —

b) přijetí čestné (*honoraire Akzept*) jest tu, jestliže kolo pod- pisem svým na směnce nebo přepisu směnky buďsi nepřijaté buďsi nejisté (tzw. směnky *numme* (*nummige Akzept*)), na ten případ slibuje, že by od *trassáta* nebo příjmého dlužníka za- placena nebyla. čl. 29. 56. — Zároveň tento jest tedy indirektní (výjimečný) a tudíž právem regressním. (a contra direktního). — (Přijal mu)

O obecném přijetí. —

Oby se směnka přijati mohla, potřebí, aby se k tomu konci *trassátovi* předložila (tzw. praesentace k akceptu. *Praesentation zur Annahme*). — V příjímání *praesentace* třetím osobám rozemřovati:

1.) právo k *praesentaci*. —

2.) povinnost k *praesentaci*. —

od 1. — Dle čl. 18 jest majitel *trassované* směnky bezvými- něčně oprávněn předložiti ji *trassátovi* k akceptu. —

Umluva, která by se tomu přičila, nemá směnčích
řádků. nov. od r. XI 58. č. 197. - Směnka na viděnou mi-
ře se k přijetí předložit. Dospělost nastává teprve tehdy,
když se směnka k tomu konci předloží, aby byla vyplacena
čl. 31. - Směnky lze ihned po vydání trassátovi k akceptu
předložit. - čl. 18. - Výjimky máme toliko při tržních
směnkách. - Směnky takové nemají se předložit k přijm-
tí před počátkem trhu a trvá-li trh osm dní nebo déle, před
druhou polovicí trhu. § 3. in. 2. a. (orientovaní). -

čl. 2. - Majitel směnky není vůbec povinen předlo-
žit směnku k přijetí. Výjimkou jest ale pýměřeno povinnost
k té prezentaci:

1) Čl. 19 musí se směnky nejpozději na určitý čas po
vidění předložit netoliko k akceptaci, nýbrž i k datování
akceptu, t. j. tedy k datování akceptu. - Ratio legis tohoto
ustanovení jest to, že dle dne akceptace řídí se splatnost
směnky. - Ustanovení toto platí tedy ovšem i při vlastních
směnkách toho druhu. - arg. čl. 98. č. 3. s touto toliko úchylnou
že se směnka nepředkládá k přijetí, nýbrž toliko k datování.

2) Druhou výjimkou máme při domicillovaných trasso-
vaných směnkách, ve kterých trassant prezentaci k přijm-
tí povolil. - Při tržních směnkách povinnosti takové není. - arg.
čl. 18 a contr. § 3. in. 2. a. e. -

čl. 1. - Dlužno ještě připomenouti, že směnky splatné
určitý čas po vidění musí se dle čl. 19. nejpozději do dvou let
ode dne vydání k datování přijetí předložit,

jinak pomíjí právo regressní na vydatele a indossanty. -
(Ratio legis, je to, že nemá se přílišně prodlužovati obligo před-
chůdců). - avšak vydatel i indossovatelé mohou vlastní
lhůtu praesentací pýměřiti, obyčejně kratší:

a) Pripoží-li vlastní lhůtu vydatel ve směnce; - má
opomenuti včasné prezentace důvodů shora vytknutý. -

b) Pripoží-li vlastní lhůtu některý indossovatel:
pomíjí toliko jeho regressní závazek, nepředloží-li se směn-
ka ve lhůtě jím pýměřené. čl. 19. II. -

Dle povahy směnky po vidění rozumí se, že příjemce akcept.
svůj datovati má, neboť datem tímto řídí se jednako platnost
směnky, jednak má se datem tímto oproti předchůdcům
též dověditi, že směnka v čas přijetí předložena byla. -

Pakli tedy třeba jen datování akceptu bylo odepráno; musí
se učiniti protest ve lhůtě čl. 19. resp. ve lhůtě vlastní předepsa-
né arg. čl. 20. - Opomenuti protestu má za následek porušení
všech práv regressních se na vydatele a indossanty. - Byl-li
ale protest učiněn; platí den protestu za den praesentací

který má se dospělost směnky a následně i promlčení směnč-
ného práva řídí. (nikoli protest druhého dne následního). - Byla-li
směnka sice přijata, avšak bez udání data, a nebyl-li pro-
test učiněn, v kterémžto případě porušuje se právo regressní:
počítá se čas dospělosti naproti akceptantovi od posled-
ního dne lhůty praesentací. (2 léta resp. vlastní ve směnce pýměřené). -
arg. čl. 20. III. č. 98. (Akceptant jest, není-li tu domicilliatu, právo i bez protestu)

(1) Směnka se do lhůty 2 leté event. jinak, vymeřené nepředloží; tu pomíjí
některá práva 2) " " " " " " " " " " předloží:

a) akceptant přijal a datoval b) nepřijal a nedatoval c) nepřijal a nedatoval d) nepřijal a nedatoval e) nepřijal a nedatoval f) nepřijal a nedatoval g) nepřijal a nedatoval h) nepřijal a nedatoval i) nepřijal a nedatoval j) nepřijal a nedatoval k) nepřijal a nedatoval l) nepřijal a nedatoval m) nepřijal a nedatoval n) nepřijal a nedatoval o) nepřijal a nedatoval p) nepřijal a nedatoval q) nepřijal a nedatoval r) nepřijal a nedatoval s) nepřijal a nedatoval t) nepřijal a nedatoval u) nepřijal a nedatoval v) nepřijal a nedatoval w) nepřijal a nedatoval x) nepřijal a nedatoval y) nepřijal a nedatoval z) nepřijal a nedatoval

Kdo může směnku prezentovati k přijetí a komu
má být prezentována k akceptu?

K akceptaci směnku předložit může metoliku vlastník, nebo každý majitel. - čl. 18. Důvod legislativní je ten, že akceptaci takovou směnka jen získati může. Předložit má se směnka k akceptu trassátovi, a to i tehda, když udán domicilliát. strg. čl. 18. 22-24. - je to pravem, mluví vždy o trassátovi (dms. Trassant). - Toliko trassát může směnku platně přijati! Akceptace směnky někým jiným, nemá směněčné platnosti, leč by to bylo čestné přijetí, které ale vlastními podmínkami, zejm. předchozího protestu vyhledává čl. 56-58. - Neomí se tedy na pr. domicilliátovi k přijetí prezentovati a akcept domicilliáta neměl by směněčného jicínku. - Tomu náhledu neodporuje čl. 21, neboť praví se tam, "mit unterschriebenem Jakt", nestací tedy jakýkoli podpis na směnce, nýbrž předpokládá se slovy tímto že směnka již byla akceptována a že pak kdo akcept spoluodepsal, v kterémto případě pokládá se pak za avalistu akceptanta. (mal. č. 12.) (kuli směnce společnosti, musí tu být akcept společenské firmy a nestací akcept společ-
ník.

Forma akceptu.

Akcept může se platně psáti jen na směnku nebo na dupli-
kát směnky. - (na pr. secundu, tertiu). - Vždyť duplikát jest
originálem tak jako prima. strg. čl. 21. 67. - Za to akcept může
se platně psáti na přepisu neb alongi, neboť čl. 21. předpi-
suje kategoricky, že akceptace musí se psáti na směnce. Dou-
hý přepis směnky není směnkou, vč. kópie nemá originál-
ního podpisu vydávatele. čl. 4. 11. 21. 72. (Zákon rozex. náva.)
Mussme Kopie etc.) Nepravý jest náhled opačný, jenž opírá se
o domélu u analogii čestného akceptu § 62., kterýž ovšem
státi může na kopii, neboť tu není podobných případů.
Čestný příjemce je regressním ~~příjemcem~~ dlužníkem, prostý
však direktním dlužníkem. - Je to přijetí směnky se
státi musí písemně na směnce (čl. 21.), tedy ovšem jistní
slib akceptační směněčných jicínku nemá, rovněž ne písem-
ně přijeti na kopii anebo na listině volátní. (G. H. 71. č. 90.)
(Majitel tratty přišel k trassátovi, sděliv mu, že má směnku novou, dali ji
honorovati etc. - Trassát pbežně prohlédnuv směnku, prohlásil jistně ano.
Pak nezaplátil. - Trassát směněčné právo není, neví se § 19 95.) Úplná
akceptace, která obsahuje prohlášení akceptační a podpis tras-
sáta, může se napsati na kterémkoli místě směnky. čl. 21.
na lici nebo na rubru. - Sto však již pouhý podpis trassáta
na přední stránce směnky pokládá se za neobmezené
přijetí. čl. 21. II. III. Datování akceptu se nevyhledává,

leč by směnka měla určitý čas povídění. čl. 20. Kapitál směnky není vůbec povinen povoliti se k akceptaci obmezení, na př. prodloužení lhůty platební, ustanovení jiného místa platebního anebo připojení výminky, na př. buďle trassátovi v čas vyplacená valuta, nebo zasláno k boni koupění. — čl. 22. — Obmezení takové přijeti povud zákon (čl. 22.) prostěm odepření. z toho máme ale jednu výjimku, totiž: obmezení akceptu ohledně sumy směněné, musí majitel přijmouti. čl. 22. — ovšem může ale co pet. nepřijetího pbytku neiniti protest pro nepřijetí a do toho obnosu hojiti se na svých předchůdcih, čl. 22. — Přijmuti směnky resp. podpis přijemce nebo odvolati (čl. 21 V.); přijemce nemá tedy práva; přetrhnouti akcept svůj; třeba by směnku proesentantovi ještě nebyl vrátil, neboť již podpisem jest akceptacím smlouva perfektní. — Výslovné ustanovení původního průského návrhu, že akceptant nemůže akcept platně přetrhnouti, bylo jen proto vynecháno, že kolalo se býti pbytejným. — z toho jde, že můžeme i z přetrženého akceptu směněného zabvati; ovšem nepovoli soud p takovém případě hned platební rozkaz, nýbrž stanoví stání, aby bylo zjištěno, stalo-li se přetržení akceptu právem či bezprávně. (§ 55. Pr. ř. ř.) Trassát, jenž směnku přijal, zavázán jest směněné zaplatiti každému vlastníkovi směnky přijatou sumu v ustanoveném čase (čl. 23.) (totiž proto, že p náležitě horně plibil, nehledě k důvodu proč plibil. —

To platí zejm. i tehda, když platného mandátu tu ani není, na př. když podpis vydavatele jest falešný, když vydatel jest neoprávněný k směněným např. neletilec, skutečný distygnik čl. 75. — 6. — 3. — akcept jest totiž absolutní scripturní plib. — Přijal-li trassát směnku s obmezením; práv jest toliko obmezení dle obsahu svého akceptu. čl. 22. II. (Qui acceptat solvet!) akcept na vyšší sumu, platí jen do obnosu tratty. — z akceptu jest přijemce bezvýminečně zavázán dočasnému vlastníkovi směněnému, tedy také vydavatel, je-li tento vlastníkem směnky, buď si, je jest i remitentem směnky, buď si, že nabyl směnky indossací nebo poradem regressu. — Toto ustanovení čl. 23. II. jest též zcela přiměřené potřebám obchodu, neboť obyčejně vydává trassant směnku na svého dlužníka; vydáním směnky resp. akceptem trassátovým nabýti chce vydatel větší jistoty pro svou pohledávku; dále poskytuje se mu takto možnost, aby si opatřil es kontem směnky hotové peníze. — Za to nepřevládá trassátovi směněné právo na vydavatele, a to ani tehda, když směnka byla zaplata. čl. 23. III. — Když zaplacením směnky se otrojný trassát směněné jednání došlo přievzeního svého konce. — Jina ale jest otázka, kolodli trassát, jenž směnku vyplatil, má aleso přívoní nárok k náhradě zaplacení sumy směněné na vydavatele (trassanta) Revallierungsklage. To posuzovati dlužno přivolkem dle vlastního konkrétního faktického poměru mezi vydavatelem a oátem pbsi divního práva občanského;

na př. když směnka byla vyplátna na základě kupní smlouvy; nemá tu akceptant nárok. — Ale není-li tu volátního obligátního poměru; ^{právo} zakládá se buď ^{právo} trassátovo a náhra-
du sumy směnčím § 1014. actio mandati contraria. —
Podobným způsobem má i domicilliát nárok a náhradu
zaplacené sumy na akceptanta. — Zároveň akceptanta
jest bezvýmínečný čili direktní, tak jako pávanek vydatel
vlastní směnky, a protož ustanovuje čl. 44. qq., že krachová-
ní práva směnčného na akceptanta a vydatele vlastní
směnky zpravidla není potřeba ani praesentace směnky
v čas dospělosti, ani protestu pro nezaplacení. (jinak při regressu.)
Jediná výjimka vytkána v čl. 43. qq.; totiž při domicilliát ^{právo} dome-
cilliátém) —

Čas dospělosti. čl. 30-35. —

Hledě k dospělosti můžeme rozemřovati:

I. — denní směnky. čl. 30. —

II. — směnky na viděnou. čl. 31. —

III. — směnky a dato ^{na určitý čas} neb povolení splatní. čl. 32.-34. —

IV. — směnky tržní. čl. 35. resp. § 4. —

Ad. II. Směnka na viděnou je dospělá, jakmile k placení
byla předložena. čl. 31. (ne akceptát). — Taková směnka musí se
k placení předložiti: dle volátního ve směnce obsaženého
předpisu, a není-li toho: nejdříve ve 2 letech po vydání
směnky jinak pomíjí právo regressní. —

Tu platí *mutatis mutandis*, vše to, co čl. 19. ustanovuje,
a ratio legis jest tu i tam totaž, sc. aby regressníci nebyli po
přilís dlouhou dobu v oblihu směnčném. čl. 19. mluví ovšem
o praesentaci směnek povolení splatných k přijetí a
datování, a to jedná čl. 31. o praesentaci směnek na vi-
děnou k placení. —

Ad III. Při směnkách, které jsou vyplátny určitý čas
dato, anebo povolení; počítá se dle čl. 32. čas přesně dle
kalendáře. — Při počítání lhůty nepočítá se den, kterého
směnka byla vydána, resp. den, kterého směnka k přijmu-
tí byla praesentována a datována, resp. protestována. Po-
čítání to stýká se p. s. t. dnu a týdnů předpisem § 902, ni-
koliv ale č. s. t. měsíci a roky. — Podobně v Obch. ř. — Lhůta
 $\frac{1}{2}$ měsíce počítá se za 15 dní, a uprositi dlužný na usta-
novení čl. 32., aby se tato doba 15 dní ku konci lhůty při-
počítala. — Starý tzv. juliánský kalendář liší se od našeho
(Rehořského) toho časem o 12 dní. — Nový rok ruský připadá
na náš 13. říjen. — (Rusko. Turecko. Srbsko. Bulharsko. ^{Rumunsko} Asie). —
Dle čl. 34. musí pětody při směnkách a dato, převodem da-
tumu starého styku připočtením 12 dní přeměnití na da-
tumu nového styku, a na základě toho poslednějšiho data
dospělost směnky vypročísti. (viz. čl. 34. (neopacně!). —
Ad IV. Čl. 35. Im. R. je u nás nahrazen § 4. iiv. 2. —

Trvá-li, tak více dní (ale ne přes 8.): jest směnka dospěta den před zákonným ukončením trhu. Konečně trvá-li, tak déle 8 dní; dospěje směnka k placení třetího dne před zák. ukončením trhu. § 4. - (Trh Svatomikulášský). -

Den splatnosti a tzv. dny respektní. -

Pravidelně musí se směnka zaplatiti to hodne, kdy k placení dospěla: den dospělosti (Reifungstag) a den splatnosti (Fälligkeitstag), stýkají se tedy s pravidla. - Dny výhodní (Reifungstagen) nemají tedy pravidelně místa. čl. 33. Dny respektní jsou taci, kteří buď věřiteli buď dlužníku buď oběma dopřání jsou: a sice věřiteli k vybírání platu a protestu, dlužníkovi k zaplacení. - Z toho pravidla čl. 33. máme však následující výjimky:

a) Hledě k regressu dopřání jsou věřiteli dva všední dny (2 Reifungstagen) po dni dospělosti, k předložení směnky k placení a protestu pro nezaplacení. čl. 41. - Obě dny musí tedy býti všední. čl. 41. min. par. od 3. VII. 53. č. 153. čl. 43. zurflingstag, recte Reifungstag). - Tito dny platí ale jen ve prospěch věřitele směnecního, tento může zaplacení žádat hned po den dospělosti a toho dne učiniti též protest pro nezaplacení. - Pro dlužníka den respektní neplatí. - čl. 41. -

b) Dospěla-li směnka k placení v neděli nebo v světebním nebo v svátek; jest nejbližší den všední dnem platebním. čl. 92. -

c) Třetí výjimka vylučena v čl. 93. - Tato nemá však nyní ani v Německu více významu. - (Ani v Kassovni dny). (V Rakousku nemělo pravidlo to nikdy důležitosti). - Co se týče hodin a místa platebního (lokálu) dlužníka uvěsti: „Zaplacení směnky prováděti lze dle čl. 91. toliko v obvyklých hodinách obchodních a v místnostech obchodních a nemá-li dlužník takové místnosti: v bytu dlužníkově. (Totéž platí ohledně všech ostatních směnecních úkonů čl. 91. 92. (Protesty do petru, nemůže-li se být nalisti). - [V Praze (terstu, Lvově podobně) smí se protest učiniti v den dospělosti teprve od 1. - 5. odpoledne a 2. následující dny všední od 9. - 5. hodiny.] V jinou dobu a v jiném místě jen se svolením dlužníka, kteréž svolení v protestu formálněti dlužníka. čl. 91. 92. par. min. od 30. VII. 53. č. 153. -

Legitimace ^{číslo} ~~pro~~ směnecního při placení směnky. -

Vlastnictvím směnky lze se prokázati dle směnecního práva a dle práva občanského. -

^{Dle směnecního je legit. věst.:}
a) člov nepretrannou řadou indosací jako poslední indosator se objevuje. čl. 36. - Rozumí se, že dle okolnosti je remittent. - Ostatní obsah čl. 36. jest toliko informativního ráku. -

b.) při blanco indossaci pokládá se každý majitel za vlastníka. čl. 36. —

od a. b. — Přeskrtnuté indossace pokládají se při zkoušení legitimace tak jakoby tu nebyly. čl. 36. II. (přelepení, přeskrtnutí). Avšak jen při legitimaci platí zásada ta; jinak jedná-li se o regress, na toho kterého indossanta, tu nemá žádné skrtnutí, nýbrž jen oprávnění dle čl. 55. přečtení indossace ten účinek, že pomíjí právek regressníka absolutně. čl. 82. —

c.) Platí-li trassát nebo vydatel vlastní směnky: není povinen zkouseti pravost indossaci. čl. 36. III. Vším právem, z důvodu bezpečnosti směnečnického obchodu: jná je otázka, je-li plátce oprávněn zkouseti pravost indossaci. Zajisté: — to plyne již ze subsidiárního obč. práva. (srovnej. dále konferenční protokoly, analogii čl. 183. Obch. Z. — čl. 36. nezmínuje se o tom, zdaž trassát je povinen zkoumati pravost podpisu trassanta. — (to káže mu ovšem opatrnost.) O povinnosti v technickém smyslu nemůžeme tu sice mluvit, avšak ve vlastním právu trassát tak učiniti musí, neboť nemohl by se obecnoprávně na vydatelého jiti, kdyby podpis jeho byl nepravým. (Revallirungsblage). —

Právo vlastnické k směnce může se ale i dle občanského práva prokázati a sice buďsi:

1.) singulární sukcessi (zejm. cessi, odkazem, exekucním prodejem atd.) buďsi:

2.) univerzální sukcessi, tedy odevzovací listinou. Legitimaci těchto obecnoprávních sukcessori musí plátce ovšem zkouseti. — Patrně, je i mandatar vlastníka směnky zaplacení předati může. — Plná moc mandatarě jest buďsi:

a.) směnečná (procura) čl. 17., buďsi

b.) obecnoprávní. § 1017. 1034.

c.) koněčné může i zastavni držitel směnky přijaté (a přijaté i nepřijaté) zaplacení na trassátu předati, zaplacení se učiniti, a má toliko přebytek zastavci vrátiti. S. dv. dkt. od 13. III. 1789. č. 1033. — čl. 39. — (tu rozumí se: *mit dem Eigenthümer*). (Zákon mluví o akceptovaných směnkách protože jen takové v obchodě se pravidelně cirkulují). — Žbylá otázka, zdaliž platící trassát nebo vydatel vlastní směnky zkoumati musí identitu osoby proesentanta a posledního indossatarě, zdali zejména platiti může i proesentantovi, kteréhož osobně nemná. — Zajisté je ve vlastním právu tak učiniti musí. — Ovšem akceptací dle principu čl. 74. když se plátce oprávněně nedopustí ani doli ani hrubé neobalosti. — Tomu svědčí zejm. porovnávací přípaoli, když trassát 1. koupil směnku (dosřelou) od proesentanta a za 2. když ji zaplatil. —

O valutě. —

Čl. 37. I. m. R. toho času u nás platnosti nemá, neboť podle patentu od 2. VI. '48. č. 1157., prok dle patentu od 25. VIII. '66. č. 101. dále dle zákona bankovního od 21. V. '87. č. 110. 111., musí se v Rakousku bankovky rakousko-uherské banky, jakož i státovky od každého dle plné nominální ceny při všech platech, tudíž i směněných platech přijímati, leč by směnka měla na platě nebo cizozemské stříbrné peníze, v kterýchto případech má dlužník navzáni platiti buďsi té které minci buďsi v rakouských bankovkách nebo státovkách spříživkou ani v čas dospělosti § 48. protož nemá ani při směnkách doložka: effektivně ve smyslu čl. 37. řádné platnosti. Mění-li udána řádná valuta, rozuměti platě si rakouské číslo. — patent od 30. VIII. '58. č. 131. —

Komu má se směnka k placení praesentovati? —

Vydaná směnka buďsi praesentovaná trassátovi, vlast. ní směnka vydateli, vlastní směnky, je-li ale v ní udán domicilliat, buďsi směnka k placení předložena domicilliatu v domicillu § 43. 99. Směnka, která není domicillovaná, ve které ale je udán ten quasi domicilliat, totiž např.

(p. x. v Praze splatna u živnostenské banky) buďsi předložena tomuto quasi domicilliatu k placení, protož i v směnce namacén jest jakožto mandatar trassáto resp. vydateli, vlastní směnky. Tak i praes. — Sporná je ale otázka, komu se má směnka praesentovati, když na akceptanta vyhlášen byl konkurs. — Grojevny tu pejm. následující náhledy: —

a) někteří tvrdí, že praesentovati se má správcovi konkursní podstaty.

b.) jiní mají za to, že jedině kreditor se předložiti má (praes.). —

c.) někteří tvrdí že objéma. —

Správným jest náhled pul. b., neboť kreditor je spřísobilým k právním jednáním, nemířet toliko disponovati jměním, jež náleží ke konkursní masě. — Jinak pokud jole o nemo- vité jmění v cizině ležící. — Rozhodným dokladem toho náhledu jest čl. 29. II., jenž přejímá tak káře. # Dle čl. 39. jest směněný dlužník povinen zaplatiti jen tehda, když se mu vyloží vykřitovaná směnka; zaplatí-li dlužník směněný jen část směněné sumy: má se zaplatend částka na směnce odepsati a jemu kvitance na přepis u směnky vydati čl. 39.; předpis tento pak kládá se na povaze skripturní obligace, kteráž lží na papíře ^{skripturní} obsahem její se řídí.

Shodily by se plátcí vykviťovaná směnka nevrátila; mu-
sel by směněný dlužník bezelstnému indossatáři, t. j.
tomu, jenž při nabytí směnky o zaplacení nevěděl, ještě
jednou platit, neboť dle čl. 82. může dlužník jen takových
námitěk učiti, které vycházejí z práva směněného resp. které
patrný jsou z obsahu směnky anebo které mu příslušejí
na věřitele právě žalujícího. Takovouto ^{obmezenou} právní
námitkou jest ovšem i exceptio doli, neproti takovému
indossatáři, jenž směnku měla fide nabyt. —

Vykviťování na směnce děje se obvykle slovy „acquit“, t. j.
obdržel. — (a podpis). — Tato forma quitování jest též osvobo-
zena od kolku. — Byla-li směnka hypotekou zjištěna,
třeba cestou exekucní; potřebí jest mimo to, aby hypothe-
kář vydal ~~obkladnou~~ kvitanci. str. § 13. 69. Právník 67, str. 567.

O prodlení věřitele a dlužníka směněného u
zaplacení. —

A. Mora creditoris. — Nežádal-li věřitel zaplacení směnky
v čas dospělosti nebo nejdéle druhého dne následujícího
po dospělosti; jest in mora accipiendi, a akceptant resp.
vydatel vlastní směnky má právo: složit summu
směněnou k soudu na nebezpečí a útraty věřitele str. 44.

Toto právo deposice přísluší dle čl. 40. (pr. d. 98.) jen pří-
jemci a vydávající vlastní směnky, a to patrně proto, aby
se směněného práva ne sprostil. — Trassátovi právo to ne-
přísluší, jesto jako takový (pokud směnku nepřijal) není
ještě v právu směněném a nemůže se tedy deposici prá-
va ne sprostiti. čl. 40. a. c. § 1425. O. Z. — čl. 40. „Moratorium, i. l. Mor-
atorium“, tato jichylka od předpisu § 1425. byla nevyhnu-
telna, protože pravidla nevíme, kdo toho času je vlastní-
kem, zejm. při blanco indossaci. (O jiného důvodu může se
deponovati.) § 1425. O. Z. Nelze pochybovati, že směněný dlužník
i v jiných důvodech, § 1425. jmenovaných summu směněnou
k soudu složit může, jak i proces připouští. str. subs. povaha
O. Z., pr. d. f. in. h. K. O. Z.

B. Mora debitoris. — Mora plendi dlužníka směněného
nenastává již dospělosti směnky, nýbrž teprve tehda, když
dlužník předloženou summu směnky bez podstatného dů-
vodu nevyplatil. — To plyne z čl. 39. 40. 41. neboť teprve presen-
tací směnky k placení nastává dlužníkovi povinnost k
placení. čl. 39. „mor.“ — ^{die} ~~die~~ ^{interpellat} ~~interpellat~~ pro homine; to pakládá se ve volátní
§ 1334. ^{die} ~~die~~ ^{interpellat} ~~interpellat~~ pro homine; to pakládá se ve volátní
povaze skripturní obligace. Nesprávním jest opácný ná-
hled, jenž opírá se o mylné tvrzení, že dlužník má depono-
vati, když věřitel o placení v čas se nehlásí. —

Neboť dlužník má toliko právo k disposici, nikoli povinnost. - dle čl. 40. „buřiny“ - Dlužníkovi nelze tedy vytýkati vinu, když práva svého neužil. - Tak nyní i soudní proces. Čl. č. 70. 128. 132. 206. a j. - Z toho jde, že od akceptanta úrok z prodloužení žádosti lze teprve ode dne prezentace směnky dospěti resp. ode dne dodání žaloby, totiž když směnka nebyla dříve prezentována akceptantu. - Pr. princip čl. 39. 40. čl. 44. čl. 128. (Někdo nabyl v pozistalosti směnku již před pokem dostihem. - Opomenuv prezentaci, žádal o zaplacení směnky úroky ode dne podání žaloby - Dlužník namítal, že by měl zaplatit, kdyby byl věřitel směnku předložil. - Věřitel není ovšem povinen mimo ^{soudně} ~~základně~~ upomínati, nese však útraty procesu dlužník platí úroky z prodloužení ode dne dodání žaloby). -

Amortisace směnky. -

Směněným věřitelem je vlastník směnky. čl. 36. - Zmáření papíru má tedy za následek zrušení práva s papírem souviseého. - Ztráta papíru, nemá píse za následek ztrátu vlastnictví, nýbrž toliko porušení detence, avšak následek faktický byl by tentýž, jakýž při zmáření papíru, ježto dlužník dle čl. 39. jen tehda povinen je platiti, když se mu vyká kvitovaný originál směnky. -

Konsekvence tyto jsou však pozitivním právem podmíněny jistovými amortisace. - čl. 73. pt. a čl. 98. poskytují totiž vlastníkovu zmáření nebo ztracení směnky prostředkem amortisace možnost, že aspoň na přímém dlužníku žádati mohou ^{placení} na základě amortisačního dekretu. - Na nepřímých dlužnících placení žádati nemohou. - čl. 73. - „obřadům vytkotím - ztracení a zmáření směnky“ - Z výmínečné povahy čl. 73. plyne, že jen vlastní nebo přijatou trassovanou směnku amortisovati lze (s právním výsledkem) neboť amortisace směnky nepřijaté neměla by žádných právních účinků. čl. 73. a e. (Směnka není akceptována, ovšem ale inkasována. - Vlastník chce aspoň na trassantovi žádati zaplacení. - To však dle čl. 73. nemá výsledku. - Neboť po provedení amortisačního řízení mohl by jen na akceptažádati zaplacení, což v našem případě nelze). - Nebyla-li směnka přijata; musí se proti ní nahraditi duplikátem čl. 66. - Žádost za amortisaci směnky podává vlastník, jenž směnku ztratil; v žádosti amortisační musí se ztracená směnka náležitě popsatí dle všech jejích podstatných náležitostí. - Žádost podá se u obchodního soudu, v jehož obvodu směnka je splatnou. čl. 73. - Sporné jest, připouští-li se amortisace listiny, které se nedostávají některé z podstatných náležitostí čl. 4. (hodnota vyplatěle, molání sumy směněně). -

Kejv. p. náležením č. 75. rep. nář. připouští sice amortisaci, proti
takový papír doplněním náležitostí může se stát směnkou,
avšak proti tomu dlužno namítati, že v momentu podání
žádosti není tu platné směnky a s pouhou možností ne-
bude ním počítati. — Žádosti amortisanta vydá soud ~~edikt~~
edikt, jímž majitele směnky vyzývá, aby ji do 45. dnů sou-
du předložil, jinak je by směnka za neplatnou byla pro-
hlášena. Zhilka toto počíná:

a) pakli směnka k placení byla již dospělá anebo
pakli není na viděnou: dnem prohlášení. —

b.) nebyla-li směnka již dospělá: dnem podro-
losti. čl. 73. —

Při a v ista směnkách počítají někteří početi lhůty této
dle analogie čl. 19. 31. — Proti tomu 37. stanov. rak.-uh. banky.
(potřeba rychlého řízení čl. 19. 31.). —

Již z početi řízení amortisačního skýtá vlastníkovi právo:

a) žádati o placení směnky již dospělé, pakli polo-
ží jistotu až do amortisace. —

b) žádati o ložení sumy směněčné k soudu pakli
on jistotu nesloží. čl. 73. —

Jedině praktickou je alternativa b. první analogii čl. 25. II. —

Ke vplynutí lhůty ediktální může se dvoji možnost udáti:

1) Majitel směnky se nehlásí. — Tu může vlastník

směnky po marném vplynutí lhůty ediktální žádati o
překročenou amortisaci směnky, kterouž soud povolí. — Majitel
směnky amortisované podává ovšem svého práva z té které
amortisované směnky a to i tehda, když by mezi dobrou
ediktální nebo poručejí směnku bona fide byl nabyt. — Byla-li
směnka umocněna; má amortisemt toliko právo; žádosti o pa-
placení na základě amortisačního dekretu od akceptanta a vy-
dávatele plastní směnky. — čl. 73. 98. nikoliv ale od trassanta, indos-
santa, čestného příjmení atd. — Žádosti směnky jest tudíž ohled-
ně regressive dlužníků nenahraditelnou. čl. 73 a. e. —

2) Hlásí-li se majitel směnky před vplynutím lhůty
ediktální (45. dnů); postaví soud řízení umocňovací a poukáže
amortisanta, aby buď s majitelem směnky se vyrovnal,
buď vlastnictví ke přetržení směně žalobou na držitele směn-
ky podanou prokázal. — Tato žaloba jest občanskoprávní vin-
dikace směnky. — Tato žaloba náleží každému soudci a ří-
zení jest obecné (nesměněčné). — Držitel směnky má tu výhod-
né postavení žalovaného. — § 323 st. 369. 0. 7. — Žalobce musí o
tuto žalobu v vlastnictví k směně (výmětím v řízení v Prusku)
dokázati, a to sice buďsi dle ob. práva (např. dikazem cesse
universální sukcesse, odevzdací listiny) buďsi dle směněčného
práva (indossaci). — Dokázal-li žalobce vlastnictví své; ná-
leží pak na žalovaného, jenž se v držení směnky zachováti chce,

by dokázal, že žalobce vlastnictví směnky poskytl, resp. že
on žalovaný vlastnictví směnky poskytl. Při otázkách
podání kolo vlastnictví směnky poskytl, dlužno kromě zá-
pad obč. práva zejm. na věřiteli, mit. zásadu § 74, dle něhož
vlastnictví směnky nabývá indossatar (ale zajisté i remi-
tent) tradicí papíru, třeba tradent vlastníkem nebyl, ač
neodpustil. I se toliko nabývatelem v čas nabytí směnky ani
obrnplnosti ani hrubé nedbalosti, ač byl-li nabývatelem
při nabytí směnky bezelstným. (Culpa lata rovná se tudobly)
otáz. čl. 74, který se principiálně promlouvá p § 371. Obč. Z. a čl 307.
Obč. Z. - ke čl. 74. Im. R. promiňuje se o indossované směnce
jest nahodilá; na indossoaci pro vna nezálejí. Tyto prin-
cip čl. 74. platí zajisté i v případě, když remitent směnku
na jeho jméno vydá a vydátele odčinou, bona fide
nabytí. - Otázka jest spornou; většinou spisovatelů
obmezuje dosah čl. 74. na slovně tam uvedený případ
indossované směnky, vylučuje případ bezelstného
nabytí remitentem. -

Otv. prolongací směnky. -

Prolongace jest buďsi:

a) donucená, anebo,

b) dobrovolná. -

čl. a. - Donucená prolongace zakládá se porušením
zakonodárstvím, jímž, klesá k jisté obecní katastrofě,
buďsi čas dospělosti směnky se odkládá, buďsi toliko
prezentacní a protestní lhůta se odročuje. - Tu mluví se
otw. moratorium. (na př. p. 78, 76.) -

čl. b. - Dobrovolná prolongace zakládá se na jině
stran. Slovem „prolongace“ naznačuje se v literatuře i
práci dvoji podstatně rozdílné právní jednání:

1.) odročení doby platební (Zimmelschilling, p. 207. 208.
p. 209. 210.), tím způsobem, že neplatí více původní den splat-
nosti, nýbrž den odročení, tímto dnem pak řídí se den
protestu i počti promlčení. - Může ot prolongace v
tomto smyslu uvažá jak. práve, (i Blaschke). Uvažá-li
se, že čas platební ve směnce vyplatělem vytkemý jest rovněž
tak neměnitelným jako jiné podstatné podmínky směnky,
že pak dvoji čas splatnosti jest nemožným; nelze připustiti
prolongaci ve smyslu shora uvedeném. -

2.) Prolongace znamená ale též pactum de non petendo
intra certum tempus, kterýmž paktem nemění se čas
platební, nýbrž kterýmž věřitel toliko slibuje, že nebude zá-
dati zaplacení směnky dospělé před vytkemou dobou. -
Prolongaci v tomto smyslu ovšem uvažati dlužno za možnou. -
(Paměti náhled v literatuře německé). - 84. -

Prolongací takovou vázán je toliko prolongant a ti směn-
níci věřitelé, kteří k prolongaci výlovně nebo mlčky při-
stoupili. - čl. 82. (za jiné věci nemůže majitel rozkořovat). -
Byla-li prolongace na směnku napsána; sluší za to
mlti, že i pozdější majitelé směnky k prodoužení mlčky
přistoupili, přijímajíce totiž směnku prolongovanou.
Dr. anal. § 6. x. - Rozumí se, že prolongace předchůdcůmi
kterak se netýče, a že se tedy obvrážděná lhůta promlčení,
pro kterouž regressní právi jsou, (čl. 78. 79.) Prolongací
nikterak nemění. - Chce-li se tedy prolongant na předchů-
dcích hojiti; potřebí aby v čas splatnosti (přívodní) směn-
ku k placení předložil a pro nezaplacení protestoval.*
Promlčení závazků akceptanta počíná takéž přívodní
dobou platební a nepřetrhuje se prolongací. čl. 80. (proti
přívodníkovi! Je u tomu nesrovnalost!). -

O nepravidelnostech při směnkách. -

O postihu směnecnění. -

Im. R. poznamenává:

a) postih o zjištění směnky nedospělé (Echingsregress) čl. 25. - 29. -

b.) postih o zaplacení směnky dospělé. (Echingsregress) čl. 41. - 55. -
od a. - O postihu zjištění. - Postih tento z účelů tím, že
je majitel směnky nedospělé žádati míře jistoty, že se
směnka i s útratami, v čas dospělosti zaplatí. - Tento
postih zjištění míře se vykonati jen v těchto případech:

1.) nebyla-li směnka přijata anebo toliko obmezeně
přijata (čl. 25.) a proto učiněn protest. -
2.) Stal-li se příjemce nebo vydatel směnky vlastně:
nejistým. čl. 29. 98. IV. -

Podmínky postihu pro nepřijetí směnky na před-
chůdcích jsou dle čl. 25:

a) předložení směnky k akceptu. -
b) potřebí aby trassát směnku buď na prosto ne-
přijal anebo toliko s obmezením přijal. -
c) aby nepřijetí nebo neuplné přijetí: protestem
(Munzplb - Chungsun) bylo osvědčeno. -

Je-li na směnce udána podpírná adresa a na
misto platební knížky, t. j. osoba pro případ nouze
(se. nepřijetí, nejistoty nebo nezaplacení) namacovaná;
musí se mimo to přve žádati za čestné přijetí této
podpírné adresy a teprve kdyby tato nepřijala; mi-
že se na základě protestu žádati za zjištění na předchůd-
cích. čl. 56. - Tu mluvíme o nutných směnkách (notwendige Pfandscheine)

2.) Postih pro nejistotu příjemce nebo vydatele vlastní směnkou. - Majitel směnkou může dle čl. 29. jistotu na příjemci resp. vydateli vlastní směnkou a event. na předchůdcích žádati toliko a sice:

1.) na příjemci a vydateli vlastní směnkou jsou to podmínky čl. 29. č. 1. nebo 2., tudíž:

a.) když vyhlášen byl konkurs na jmění těchto direktních dlužníků anebo když tyto zastavují aspoň placení práva.

3.) Když po vydání směnkou exekuce na majetek direktních dlužníků vedena přistala bez výsledku (dalsi věta čl. 29. - (odpověď: odměrné soudní řízení) byla průšena zákonem od 4. IV. 68. č. 34. - Okolnosti tyto poskytnou majiteli směnkou právo žádati na příjemci resp. vydateli vlastní směnkou jistotu čl. 29. 98. II. - K tomu min. nov. od 2. XI. 58. č. 198. - K tomu konci netřeba protestu (přepisu: k tomu dle této nov. 58. položena jsou slova: „soudní řízení“). - (Položka ta rozumí se sama sebou).

2.) Chce-li ale majitel jistotu žádati na předchůdcích, musí mimo okolnosti právě jmenované:

a.) protestem dokázat, že jistotu na příjemci resp. vydateli vlastní směnkou žádal, ale neobdržel. (jistotovací protest.)

čl. 29. a. l. II.

3.) musí se dále po případě protestem dokázat, že i podřímná adresa, ač jeli taková na směnce volána, směnkou (pro cest) přijmouti nechtěla. čl. 29. II. 61. - Nechtěl-li by příjemce nebo vydatel vlastní směnkou nebo některý předchůdce dobrovolně jistotu dáti, může jí majitel žalobou vymáhati. - Řízení v těchto případech jest upraveno min. nov. od 18. VII. 59. č. 132. - Co se týče způsobu jistoty, německý Sm. R. nemá o tom ustanovení. - Stačí tam tedy zastávka nebo rukojemství. jinak Rak. Sm. R. čl. 25. II. Nemohou-li se strany o způsobu jistoty dohodnouti, musí se suma směnečná v hotovosti k poradu složit. čl. 25. II. 29. II. Směnečnická věřitelé přísluší i pro jiné ^{zást. pr.} na věc nebo peníze za jistotu položené. (dle anglického, skandinávského práva: zaplatit!). - Jako může žádat jistotu? Tu musíme rozemřovati:

a.) naproti příjemci a vydateli vlastní směnkou dle čl. 29. III. (čl. 98.) každý majitel směnkou jako takový o právně jistotu žádati a po případě učiniti protest. - Žaloby to ne

b.) naproti předchůdcům jest remitent a každý indossatar horkou službou protestu pro nepřijetí resp. protestu jistotovacího - k jistotě oprávněn, aniž by k potřebě měl vykázat se směnkou anebo tím, že on sám jistotu dal svým následovním, čl. 26. I. III. 29. II. - Neboť směnkou pro

trebuje vlastník směnky, aby scriptura v čas k zaplacení předložiti mohl. čl. 39. - Vlastnost regrossníka prokázána jest opisem směnky na protestu čl. 88. - (netřeba dikarku ne regrossnik svým následovcím sám jistotu složil: neboť je to otázka de jure tertii). - Daná jistota musí následovcím přirovatele, ač vykonají-li toto právo regrossm. čl. 27. (nevalně praktické! O následovce nikdo se nestará!) (Případ pásady simultanosti!) (Summa musí se třeba někdy krátce ploviti, což jest velkou vadou našeho Sm.Ř.). - Daná jistota musí se vrátiti v případech čl. 28.

Ad 6. Regross pro nezaplacení.

aby vlastník směnky nezaplacení hojiti se mohl, na svých předchůdcích, t. j. tedy na indossantech a transantovi (regrossnicích) jest potřebí dle čl. 41. 98. 6.:

- 1) aby se směnka předložila k placení.
- 2) aby se předložení směnky a nevyplacení její prokázalo protestem, jenž učiniti se musí nejpozději druhého dne všelního po dne dospělosti. čl. 41. - z toho předpisu máme jednu výjimku, totiž v čl. 72. (ohledně kopii). - Dle čl. 41. jest bezvýjimečně potřebí protestu a nebo dikar prezentace a nezaplacení jinokým spisovcem

z pravidla tohoto máme v jednom případě výjimku, totiž je-li ve směnce nebo v indossaci obsaheno vyjádření trassanta resp. indossanta, aby se směnka neprotestovala. - čl. 42. na př. slovy: bez protestu, bez útrat atd. - Vyřazení toto osvobozuje ale toliko od protestu, neosvobozuje ale od prezentace směnky v čas, a má jen ten účinek, že požívá vlastník směnky di směnky, je směnku v čas k placení předložil. - Avšak di směnka tato platí jen ohledně vyřivatele a může se proti dikarem vyvrátiti. čl. 42. - Chceli se tedy majitel směnky regrossovati na ostatních předchůdcích; musí protest učiniti. - Co se týče útrat protestu, promj. čl. 42. II. - Dodá-li akceptant doložku "bez protestu", nemá to vůbec účinku! arg čl. 44. 43. - V jednom případě potřebí jest dvou protestů, aby se regross vykonati mohl. čl. 69. (duplikáty!) Opomenutí protestu neomlouvá ani nahodilá nemožnost, ano neomlouvá ani vis maior. - neboť Sm.Ř. jest přísně na tom stanovisku, že musí se formální dikar listinou veřejnou (obstará-kou nebo sbornou) provésti: na diligenci nic tu nezálčení. - (ohledně vis maior sporné!) (lamení petim nesčetné procesy.) Ostatní právo na akceptanta prozrá, eveny abude kondigace Ustanovení to není ani nechovalné, neboť vlastník směnky podléhá pravidla právo na přímého dlužníka a mimo to

a) osobám, jež indossovaly směnku bez polární místa
§. 47. (To je pravidlem) - Konečně dojde na trassanta, jehož bydliště
vždy buď je udáno buď se proesumuje. -

b) při indossaci sine obligo. čl. 14. -

Podobným způsobem musí se dáti ale v případě a. trassantovi
vědomost o nevyplacení směnky. - Notifikace jest vazána po-
řadem indossací, nikoliv ale regress pro nezaplacení. - Toho
mohou ovšem unikati nesrovnalosti. (Indossanti jsou: d. B.
B. L. E. - E. byl spraven, ostatní ne, ode mne co majitele. - Regress mohou
přak vykonati na B. L. atd. a mohu na nich utraty, úroky atd. -
ať o nicem nevěděli!). -

Co může postihatel na postihákově předati?

Tu dlužno pozorovati:

a) právo ~~na~~ posledního majitele směnky pro nezapla-
cení protestované čl. 98. b. -

b) právo předchůdce, jež směnku takovou postihem
vyplatil. čl. 51. 98. b. -

čl. a. - Poslední majitel směnky má právo předati po-
stihem na kterémkoli ze svých předchůdců (per saltum):

1) směněnou sumu, úrokem 6% počítaje ode dne
dospělosti. -

2) útraty protestu a jiné přílohy (notorické při notifikaci; kolky
dohodné). -

3) provisi obnášející 1/3% čl. 50. -

Učít na vše to, co majitel směnky na předchůdci (postiháku)
pohledavati má, slove navratním účtem, (jinak ve Francii) -
Směnka opět jdoucí nazývá se často „rimessou“ - Přebývá-li
postiháku na jiném místě nežli v místě platebním; musí se
suma regressní platiti v tom kursu, kterijž má a vista směnka
z místa platebního do bydliště postihákově, t. j. může před-
ati tolik, co sto jí v místě platebním směnka na viděnou vy-
daná na sumu regressní do bydliště regressníkově. (Směnka
dplatna ve Vídni. Regressník bydlí v Berlíně. - Tento jest povinen platiti v markách v Berlíně).
Cena nerovná se nominálně 100 al = 200 m., nýbrž dle kursu mezi Vídni a
Berlínem). - Důvod toho ustanovení čl. 50. je ten, že jednak
postiháku povinen jest platiti toliko ve svém bydlišti a v peno-
valutě toho bydliště, jednak, že směnka musí se vyplatiti pře-
de v té ceně, kterouž suma regressní má v místě platebním.
Čl. 3. a 4. čl. 50. nepotřebují výkladu. -

čl. b. - Indossovatel, kterijž směnku postihem vyplatil
anebo ji dostal na rimessu, předati může naprvich předchůdcích:

1) sumu, kterouž byl v hotovosti zapravil anebo kte-
rouž rimessou vyrovnal, i se 6% úrokem ode dne zaplacení. -

2) útraty jemu utraty, zejm. notifikací. -

3) provisi 1/3%. -

Bydlí-li postiháku v jiném místě nežli postihovatel; musí se

(* nedo-
m, již ke
obdrží od
dlužníka
dlužného)

tato prima platiti v tom kursu, kterijž má směnka na vidění
vydání z bydlisté postihatele do bydlisté postizníka. čl. 51.
Postizník jest jen tehda povinen zaplatiti směnku, i podlej-
šími situacemi, kolyž se mu vyda 1) směnka 2) protest a 3) vy-
kviťovaný náhradní účet. - čl. 54. - (shoduje se mutatis mutandis
s čl. 39.) - Rozumí se, že majitel směnky celou regressní sumu
čl. 50. 51. také na akceptantovi předati může, jenž v čas nez-
platil. str. čl. 81. z., neboť směnečný věřitel může předati ve-
škeré interese, id est vše, co mu na tom záleží, že směnka v čas
zaplaena nebyla. čl. 81. II. (Není-li tu inossace je protest obyčejným.
Kdyby byl učiněn, není akceptant povinen nahraditi náklad protestu). -

Směnka návratní. (Rückwechsel). -

Majitel směnky nezaplacení může se hojiti na předchůd-
cích buďsi:

a) tím spíš obem, že osobně anebo skrze plnomocníka
zaplaeni na postizníku v hotovosti přímo předá, rozumí
se v bydlisté postizníkově. -

b.) anebo ve formě směnky návratní. - to jest tako-
vá směnka, kterouž postihatel vydá na postizníka, na
celou sumu regressní. - Směnka taková rozumí se odji-
mých směnek toliko hospodářským účelem svého vydání. -

Postihatel chce totiž prodejem směnky takové na burse brevi-
mou zaplaeni dojeti, obdrží totiž sumu regressní za-
křto valutu za směnku návratní. - Patrně, že tohoto pro-
středku jen tehda s prospěchem se užívá, kolyž lze očekávati,
že návratní směnka kupce najde. - Výhoda záleží v tom,
že postihatel nemusí ustanoviti plnomocníka. - Z povahy této sm.

1.) že postihatel kupci směnky návratní doručiti mu-
sí přivodni protestovanou směnku s protestem a vykvi-
ťovaný účet. - str. čl. 54. předtj jedná se tu o vykvi-
ťování regressu. - (Regressník bez účtu platiti není povinen). - Majitel
návratní směnky jest tedy teprve drževní směnky
přivodni (impresso) protestu a vykviťovaného návrat-
ního účtu legitimován předati zaplaeni regressní su-
my na postizníkovi, tj. na trassátovi směnky návratní. -

2.) Z téhož stanoviska vysvětluje se čl. 53. II. III. - struktura
rozumí se přímo z místa platebního resp. bydlisté postika-
tele do bydlisté postizníkově (dle principu čl. 50. 51. dle kursu. -
Směnky takové nemají se tedy domicillovati. -
Doložiti dlužno ještě následující všeobecná ustanov-
pení o regressu pro nezaplacení:

d) Každý směnečný dlužník má právo předati
od majitele vydání nezaplacení směnky a protestu
ač je-li hotov vyplatiti směnku sumou na course. - čl. 48. -

(Ustanovení nepraktická a jakási imperfektní) Ratio legis je ta, že každému směnečnému dlužníkovi rejm. trassantovi na tom záleží, aby postih co možná byl krácen. - dvořák na nesplnění této povinnosti není kladeno žádná sankce.

2) Majitel směnky protestované může žalobu stihnouti všechny směnečné dlužníky nebo některé neb jednoho, a není při tom žádným pořádem rubofisu. - Dopouští se tedy regressus per saltum. čl. 49. - Ratio iuris je ta, že jest tu korektivní záruka všech směnečných dlužníků. - Postihatel nepotřebuje ostatně k legitimaci své zpátečného gira, on je dle čl. 54. legitimován. -

3) Indossoratel, jenž zaplatil některého z svých následovní, může přetřhnouti svou v jejich nástupci indossaci. - str. čl. 55. tím způsobem nepřepřevládání se opětne žalobě regressníka. - Str. prima čl. 82. (Indossoratel A. B. C. D. E. F. - E. zaplatí, opomene svůj podpis přetřhnouti a strati směnku. Nabývátele bona fide mohl by na E. opětne zaplatení žalovati. Proto přeskrtne C. D. E. F.). -

O duplikátech a prepisech. -

Násobení směnek státi se může vydáním duplikátu nebo prepisu. -

A. O duplikátech

Duplikáty jsou prvopisy či originály. - slova se rovnováží - jedné a třesměnky. - Všechny exempláře jsou tedy originály, všechny jsou od vydatele vlastnoručně podepsány. - Je-li směnka jen v jednom exempláři vydána, slove jediná směnka, sola směnka. - Je-li vydána více exemplářů, slove první: prima směnka, druhá: secunda směnka atd. čl. 66. - Všechny exempláře musí býti v kontextu namáčeny co prima, secunda atd., jinak pokládá by se každý exemplář za samostatnou směnku. čl. 66. - Vydání exemplářů směnky má za účel buď:

a) podporovati bezpečnost vlastníka směnky předě k možným ztrátám. -

b) podporovati rychlost a pohodlnost oběhu směnky, neboť se zatím jeden exemplář k přijetí posílá, může se druhý exemplář ihned indossovati. -

Účel první (sub. a.) namáčeje se ve směnce obvyčejně (ač pbyčejně) dodatkem (clausula cossatoris) „katuto druhou směnku, ač nebyla-li první vyplacena“ (synonyma: prima secunda wechsel prima, imbzorfl.). -

Účel druhý (sub. b.) namáčeje se mimo to dodatkem na kolující exemplář připsaným: „prima (secunda) poslána na honu k přijetí.“ („Prima bei Gorn by zum Akkuz.“) -

Tento dy není trassát, nýbrž to bývá třetí osoba, tzv. Depositar

(mandatár), jenž obstará akcept. — Za duplikát může žádati předkem remittent. — Každý pozdější majitel žádosti může duplikát na svém předchůdci, jenž opět obrátí se na svého předchůdce, až žádost dopde vydavatele. — Vydavatel a každý indossovatel připojí na duplikátu originální svůj podpis. — Toliko při vyplácených směnkách stává povinnost k vydání duplikátu, nikoli při vlastních, arg. čl. 98., který se na čl. 66. neodvolává) a z ob. práva nedá se povinnost taková odvozovati. — Povinnost ta je ostatně rovněž obecnoprávního. (ač se Im. B. vytknuta). — Vzhledem k tomu, že je tu více exemplářů, jest tu materiálně pouze jediná povinnost směnčinná. — Zaplatí-li se tedy jeden exemplář, porbjí vají ostatní platnosti své. čl. 67. — Zbytečné je tedy připojení tzv. doložky kassatorní, ježto klauzule tato dle čl. 67. sama sebou se vyrozumívá. —

B. O kopii či prepisu. —

Od duplikátu co originálu podstatně se rozekndvá kopie co pouhý prepis směnky čl. 70. 78. — Kopie není vydavatelem podepsána, nýbrž je opatřena nanejvýš toliko podpisem indossovatele. čl. 70. 71. — Prepis má dvoji funkci:

1) má rychlejší oběh směnky podporovati. — Zatím, co originál směnky k přijetí se zasílá, může se kopie směnky dále indossovati. čl. 70. II. —

K tomuto indossování hodí se kopie rovněž tak dobře, ba lépe než originál, ježto si každý indossatář sám kopii udělati může. — Právnicko-právnímu nabývá kopie teprve podpisem indossanta. —

2) Mimo to může se prepis směnky též k vykrvácování částečného zaplacení. čl. 21. 39. 72. ac. čl. 69. — Pokud kopie v případě províz nebyla opatřena aspoň jedním indossamentem in originali, nemá ovšem řádně směnčinné platnosti. čl. 71. — Kopie směnky musí obsahovati věrný prepis směnky a veškerých indossací a povinností na směnce se nalézajících s dodatkem, až sem kopie" čl. 70. —

Prepisu lze
jen k účelům
něm; a to m
na kopii ka
za přijetí
zaplacení

Rovněž mezi duplikáty a kopiemi jsou:

1) Duplikát jest originálem, musí býti podepsán od vydavatele, jakož i od veškerých směnčinných dlužníků. — Prepis, který si každý majitel sám učiniti může, musí býti od vydavatele podepsán a potřebuje k platnosti pouze podpisu některého indossovatele resp. kvitujícího věřitele.

2) Na základě duplikátu může majitel žádati akceptaci a zaplacení (čl. 21. 39.), nikoliv ale na základě kopie. —

3) Majitel duplikátu může se hojiti na vydavatele všech indossovatelích; za to majitel kopie pouze na těch indossantech, z nichžto originální podpis na kopie se nalézají (čl. 70. II.).

4) Duplikát musí být v kontextu namacén (prima, secunda atd.), při kopiích netřeba, aby řečeno bylo, že to je kopie. —

Společná ustanovení o duplikátu cirkulačním a indossorovaných kopiích. —

1) V cirkulačním duplikátu a v cirkulačním prepisu má se poznamenati, u koho se nalézá duplikát resp. originál, který k přijetí zaslán byl. (čl. 68. I., čl. 70. II.), i. e. buď u udáno jméno depositáře. —

2) Byl-li duplikát resp. originál ku přijetí zaslán, je dle čl. 68. a 72. depositář jeho povinen: vydati přijatý exemplář tomu, kdož se vykáže býti vlastníkem indossorovaného duplikátu resp. prepisu. — Tato povinnost depositáře je tudíž povinností obecnoprávní, nikoli směnečnou, rovněž je žaloba na depositára o vydání duplikátu resp. originálu žalobou obecnoprávní, nikoli směneční. (čl. 68. 72.). — Z toho plyne, že žaloba nepodá se u obchodního soudu. —

3) Blíží-li se čas dospělosti, řádá vlastník indossorovaného duplikátu resp. prepisu od depositáře vydání přijatého exempláře. — 107. —

resp. přijatého originálu. — Depositář vydá přijatou směnku dle předpisu čl. 68. 72. a přetřhne s opatrností dodatek cirkulačního duplikátu resp. kopie, je duplikát resp. originál, nalezá se u něho. —

4) Například: a) indossorovaného duplikátu resp. prepisu (čl. 36.), jakož i: b) přijaté směnky (čl. 39.) řádá vlastník zaplacení směnečné sumy na akceptantovi dle čl. 36. 39. —

O nepravidelnostech obchodu s duplikáty. —

Jedná-li se správně, musí se konečně poskytnouti exempláře prokou jedného a téhož indossatáře sejiti a musí se ve směr platícím akceptantu vydati. — Rozumí se přitom, že různé exempláře nemají se na různé osoby indossovati. — Rovněž řádá to kupcecký obyčej, aby trassát toliko jediný exemplář přijal, ježto nábor kupcecký každý akcept pokládá za směnku samostatnou. — Obyčej ten došel uznání zákonodárcova v čl. 67 II. — Nepravidelnosti mohou tedy záležeti v tom:

a) je rozličné exempláře jedné a téže směnky na rozličné osoby se indossují. —

b) v tom, že trassát více exemplářů akceptoval. — V těchto případech ustanou s exempláři, ježto při placení směnek vráceny nebyly, směnečně zavázáni. —

1) indossovatel, jenž přimně duplikáty téže směnky na rozličné osoby indossoval, a všichni pozdější indossovalé, i indossaci prvých. (čl. 67. §.) —

2.) příjemce, jenž více exemplářů přijal, a akceptu, jež mu při zaplacení pracovní nebyly a jsou v rukou bezelstných indossatářů (čl. 69 odst. 2., čl. 82.). — Z toho jde:

a.) je trassát může vyplatiti jakýkoliv exemplář, pakli řádný neakceptoval. —

b.) pakli trassát jeden exemplář přijal, musí vyplatiti jen tento. —

O regressu pro nepřijetí resp. nezaplacení cirkulačního duplikátu. (čl. 69.) —

Regress ten má jen tehudá místo, když se:

1) němí protest, je exemplář k přijetí poslán od depositáře vyplán, nebyl, a mimo to:

2.) protest, je ani na základě cirkulačního exempláře přijetí a zaplacení dosaženo, nebylo. — čl. 69. 21. 39. —

Nemí-li na duplikátu notáno, je prima k přijetí poslána byla, není to cirkulační exemplář, nýbrž exemplář bezpečnosti, a tudíž místo nemá čl. 69. a stačí tedy jediný protest čl. 41. Nemí-li toliko jméno depositáře na cirkulačním exempláři namaceno, musí řádati majitel za doplnění adresy. —

O regressu přistovací resp. platebním na základě kopie pro nevydání originálu. (čl. 72.) —

K regressu tomuto stačí protest pro nevydání originálu k přijetí poslaného. (čl. 72. resp. 69 odst. 1.) — Protestu dle příkladu čl. 69 odst. 2. netřeba, protože na základě kopie ani akceptace ani zaplacení řádati nelze. (čl. 21. 39. 72.) — Nemí-li na přepisu pořnameňováno, ~~ale~~ se originál malé; nemí-li se protest čl. 72. němí a nemí-li se i vykonati regress. — Ovšem může se řádati za doplnění dodatku, totiž udání jména depositáře. (Některí; je to bez protestu regress vykonati lze; avšak § 72. řádati protest.) —

O honoraci či intervenci. —

Ta je buď: A. — čestné přijetí, buď

B. — čestné placení. —

A. — o čestném přijetí (čl. 56. — 61.). —

Čestné přijetí je písemné poštoupení regressní povinnosti poslání směnky takové, jež přijmutí trassát odepřel. (čl. 25. 56. 60.) aneb je isto příjemce nebo vydatel vládní směnky stal se neji- stým. (čl. 29. 98. II. — Honorace předpokládá tedy to směnku namnou. (notkriindmnohamppl.) — Připomenouti dlužní nesmá že, kteří posílají z regressu přistovacího (čl. 25. 26. 29.) nejm vykoná li se v porádě indossaci. — Čestné přijetí má nahráditi konci, jež by předchůdci po ložiti musili. —

že čestný akceptant přijímá toliko povinnost regresníka, plyne z příjmů z čl. 60 a 61, jež ~~zmluvní~~ předchůdců a nástupců cích honoráta, poctěného tj. toho, pro jehož čest honorát směnku přijal a jehož závazek tehdy převzal. (čl. 60., pak čl. 58. 63., jenž z hledu protestu). Čestný příjemce je quasi garant honoráta (poctěného). Čestným přijetím slibuje honorant nástupcům honoráta zaplacení směnky pod tou výminkou, že by ji trassat nezaplátil. (čl. 60. 62. „nicht in irgendwelchem Sinne“). Čestný příjemce se ho noraci honorátem, adessát honorantem. Honorovat může netoliko tzv. podpírná adresa (Kontoradresse) t. j. osoba, kterouž některý předchůdce právě k tomu konci již, napřed, po směn- ce pojmenoval, nýbrž i jiné osoby. (čl. 57. — čisť ak čestné přijetí takovéto třetí osoby nemusí majitel směnky připustiti; § 57., neboť tím ho zbyli by regress pjišťovací on i nástupci honorátoři. (čl. 61.). — Účelem čestného přijetí jest odvrácení nebo zkrácení postihu k pjištění. (čl. 29. 56. 61.), neboť čestným přijetím porbjvají majitel směnky a ostatní následovci (Kontoradressanten) honorátoři regress k pjištění. — Čestné přijetí jest jim společným aequivalentem kauce. (čl. 61. 29. 56.). — K tomu jde, že není žádná analogie mezi prostým a čestným přijetím. — Z toho dále plyne:

1) Povinnost honoranta je regresní čili výjimečná, on smí toliko na základě protestu pro nezaplacení směnku vyplatiti (čl. 60. 62. 63.). — — 105. —

2.) Honorant je toliko náslebovcem honorátora aváran, čl. 60., přičyť je jaksi jeho garantem. —

3.) Jedy čestné přijetí je aequivalentem kauce, nemohou náslebovci honorátoři (incl. majitele) vykonávati regress pjišťovací (čl. 61. 65. 29. 29.). — Postih tento pjišťovací, mohou ale vykonati honorát a jeho předchůdci. —

4.) Honorant, jenž směnku zaplatil!, může se směněně ho- jiti na honoráta a jeho předchůdcích. čl. 63. —

Kdo může honorovati? —

Pro čest může přijmouti každý, kolo je spás obily k směnkám, zejm. 1) trassat sám. — Že trassat může mít dostatečnych pře- čin, aby přijal pro čest směnku, jejíž to obecné přijetí odepřel:

plyne z toho 2) jako prostý příjemce nemá směněně- ho práva k náhradě zaplacení sumy směněně (čl. 23.) jako čestný příjemce může se ale směněně hojiti na honorátoři a jeho pře- chůdcích čl. 63.

3.) jako prostý příjemce aváran jest všem, ^{(jako čestný příjemce vs. jen výjimečně,} majitelům směnky bez výminky, toliko nezaplati-li trassat nebo kterijsi bližší intervenient (čl. 64.) a on jest aváran jen nástupcům honorátovým. čl. 60. —

8.) Povinnost čest- ného příjemce komiji projudicím, kdy se směnka mu nepředloží nejdéle druhé ho dne všedního podmu dospělos- ti. čl. 60. — Za to při prosté akceptaci povnosti k takové presentaci a tu induta toho není. — čl. 44. — — 106. —

1.) Obecný příjemce vyžaduje práva k promlčení 3 letým
 čl. 77. práva k čestnému příjemci promlčí se ve 3. 16. 18 měsících dle
 čl. 78. 79. —
 2.) Směnku honorovati může podpisný adresát (prohonorovaný)
 3.) Osoba třetí (esetramens) — ovšem přijetí osobou třetí nemůže
 si majitel směnky připustiti. (čl. 54 a c. čl. 56). Nabývá-li více podpisných adresátů čestné přijetí; náleží přednost tomu adresátovi, jehož placením nejvíce regressníka se osvobodí. čl. 56. tj. tomu adresátovi, jenž pro čest, některého dřívějšího indossovatele resp. předchůdce přijati chce. Přednost především náleží tudíž tomu, kdo přijme pro čest trassanta. čl. 56. Rovněž se dle toho ostotočně, je může se přijmouti pro čest, některého regressníka, nikoli pro čest trassanta neb akceptanta. (Vydatel vlastní směnky není předchůdcem). — Co se týče formy přijetí čestného; může se státi buď na směnce nebo přepisu. čl. 62. —

Právaních a právích čestného příjemce.

Materielní povinnosti čestného příjemce vytkl čl. 60. formelní jeho povinnosti vyměřuje čl. 58, s nimiž porovnati dlužno čl. 26. 27. 61. II. Čestný příjemce nemá jako takový práva žádných právních, nýbrž toliko povinnosti. Toliko honorát může vykonati regress a jistovaci (čl. 61. II.) Teprve když prošla lhůta platební, nabývá čestný příjemce práva sice:
 1.) zaplatit-li směnku; může se hojiti dle čl. 63. (Dobře se citují čl. 50. 52.
 2.) nedobro-li k placení; může dle okolností žádati provisi.

2.65

B. Čestné placení.

Čestné placení je zaplacení směnky, již trassát, neb vydatel, vlastník směnky nezaplátí, za některého postřívníka (jaksi negot. gestor) čl. 62. 98. IV. — Čestný plátec je jaksi nástupcem poctěného postřívníka (honorata). — Účelem čestného placení je pokračení postihu pro nezaplacení, neboť čestným placením osvobozuje se nástupcové honorátovi. čl. 63. 41. — Čestné placení předpokládá tedy nezaplacení směnky trassátem resp. vydatel směnky vlastní, a protest proto učiněný. čl. 62. 63. 41. — Bez protestu tohoto není tu žádného čestného placení. Čestný plátec, jenž směnku na základě protestu vyplátí, vstupuje v regressní práva majitelova na honoráta a jeho předchůdce, resp. i o předchozí akceptanta. čl. 63. — Majitel směnky má povinnost, předložit ji k čestnému placení, pokudli 1) obecné placení bylo odepráno a na směnce nebo přepisu je, 2) podpisná adresa, nebo čestné přijetí, není sice 3) místo platební. čl. 62. — Směnka musí se k placení předložit živě podpisným adresátům a čestnému příjemci. čl. 62. 64. (Hyber) — ok — splní-li majitel povinnost tuto, nebo nepřijme-li od nich zaplacení čestné; porbjná práva regressního na adressanta, i.e. toho, kdo podpisnou adresu udal, resp. na honoráta a jeho nástupce. čl. 62. II. — Adressní podpisnou může trassát a každý indossovateľ udati. — Stráta regressního práva na nástupce poctěného resp. nástupce, adressanta je důsledností čl. 63., neboť čestným placením byli by se tito od práva k směnčného osvobodili. —

Útrata postihu i na samého honoráta resp. addressanta, a kládá se na jwara, je čestný plátec jedná ve proměně v učitelství a addressátem x. honorátem, a je by se tudíž na této osobě honorát nehodil, nýbrž pouze na jejích předchůdkcích (x. je honorát, má se dle čl. 61. řádků kancí.) — otázkou nejen od podpisné adresy a čestného příjemce, musí majitel směnky zaplacení přijati, ale od každého, kdo je nabídnut (viz jiná k. § 192. 2. O. Z.). Jinak by bylo právo regressive na nástupce honorátory. — čl. 62. III. — Útrata práva regressive na nástupce honorátory je tu zcela konsequentně vyměřena. — Je čestné placení přijmouti se musí též od třetích osob zakládat se v tom, že málo na tom záleží, od koho majitel zaplacení obdrží, ale z důvodů hospodářských na tom záleží, by regress co možná byl skrácen.

O rukojemství směněném. (aval). —

Směněný rukojemce je ten, kdož prostě, (se. bez podmínek čestného přijetí) spolu podpisem svým na směnku resp. na kopii psaným, rávarek směněný za některého přímého nebo nepřímého směněného dlužníka převzal. čl. 61. — Obvyklá forma avalu je spolu podpis. (mitunter unterschrieben) při podpisu u hl. ať direktního ať indirektního směněného dlužníka s dodatkem „jako rukojemce“ per aval, vlt. Lürry a to; však již pouhý spolu podpis při podpisu akceptanta neb jin.

má být učiněn. — (Lakou: füllth. man.) —

Přijíjí-li kdo toliko podpis svůj bez povinnky k podpisu vydávající; pokládá se spíše za spoluvydávatele. — K arnu-li se kdo za dluh směněný, nenapsav jméno své na směnce anebo kypí směnky anebo doloží-li k podpisu svému, že chce býti právo jen dle obč. práva: jest tu toliko obecnoprávní rukojem § 1346. —

Účinky směněného avalu jsou: Směněný rukojemce jest směněně a solidární (neroddělné) právo tak rávarek, jako ten, za něhož se byl parucil. čl. 81. I. III., aniž by mohl učiti obecnoprávní obrany exceptio ordinis § 1346; aby pře hlavní dlužník o zaplacení právován byl. — Subsidiarita, a arunky neplatí tedy v právu směněném. — Směněný rukojemce právo je tedy jako tv. rukojemce a plátec dle § 1357. O. Z. — (viz čestné přijetí). — Shorna je otázka, zda avalista má směněné právo regressive. — někteří za to mají, že avalista nemůže se nikdy směněně hojiti na hl. dlužníkovi, nýbrž vždy toliko dle obč. práva (kytka!). Jiní (Blaschke) pokládají avalistu za čestného plátee (chybně! čestný plátec jen za jistých podmínek má platit! protest!) a poskytují mu též regress, jakýž má čestný plátec. — Musíme pozorovati: 1) Avalista, jenž zaplatil za přímého dlužníka, nemá právného směněného práva regressive, nýbrž může se toliko dle O. Z. hojiti na tom, za které ho se byl parucil, § 1358. — Zaplacením směnky se strany přímého dlužníka pomíjí totiž všelike právo směněné a nemůže tedy o směněném regrese býti řeč. čl. 23. III. Právník '78 str. 501. —

2.) Zaplatili ale směnecný rukojmí za některého indossavatele, může se směnecným přísobem hojiti na tomto hlavním dlužníku a na všech jeho předchůdcích. čl. 48. 49. - Co do výsledku provádí se tedy regress takového avalisty progressním právem čestného plátce, však s tou rychlostí, že nevstupuje toliko jako tento v práva majitele směnky čl. 13, tudíž, že nemusí si dáti libiti námitky osoby tohoto. čl. 82. -

O rozřídění závazků směnecných. —

Směnecné záavanky dělí se na dvě hlavní kategorie a sice:

a.) na přímé či bezvýmínečné záavanky; sem náleží: záavank akceptanta a vydatele vlastní směnky čl. 44. 49.; pak záavank avalisty, jenž se za direktního dlužníka zavázal čl. 81. Oproti těmto směnecným dlužníkům není potřebí ani předložení směnky včas dospělosti ani protestu pro neaplacení.

b.) záavanky všech ostatních směnecných dlužníků jsou výmínečné (indirektní), totiž v nich jejich visí na podmínce, že trassat nebo vydatel vlastní směnky tuto nezaplatil a že protest proti němu byl (tj. regressní záavanky). Sem náleží:

- a.) záavank trassanta,
- b.) záavank všech indossantů,
- c.) záavank čestného příjemce,
- d.) avalisty, jenž za nepřímého dlužníka se zavázal. —
- e.) musí připomenouti čl. 43. 49. —

Závazek všech těchto směnecných dlužníků jest koreolním, jenže jedni jsou výmínečné, jiní bezvýmínečné záavankami. —

O protestu směnecném. čl. 87. 88. —

Protest směnecný jest veřejná notářem nebo soudním přednímkem učiněná listina, kterou se prokázati má a jedině prokázati může, že jisté směnecné; akonem předepsané jednání předsevzato bylo a jakým přímkem se potkalo. — Směnecný R. rozuzňuje následující druhy protestu:

- 1.) protest pro nepřijetí čl. 25.
- 2.) protest pjišťovací. (Sicuritaetsprotest čl. 29 (akceptant, stáda se nejistý).
- 3.) protest pro neaplacení čl. 41. —
- 4.) protest pro nevydání duplikátu neb originálu ze strany depositára. čl. 69. 72. —

Sm. R. jiných protestů nemá, zejm. neuznává za potřebný:

a.) tr. contra protest: protest pro nesplnění regresní povinnosti některého indossavatele. (může se dle všeobecných předpisů čl. 3. učiní)
b.) protest honorární, jakožto samostatný protest, neboť čestné přijetí resp. čestné placení má se toliko dovozkem (duformy) v protestech č. 1-3. připomenouti. čl. 58. 62. 63. 29. —

Obsah a forma protestu předepsány jsou vel. 87. 88. (tisková chyba... inu Firnu, místo „odvadu Firnu“). (Když se v protětu stáčí přítomnost jedné soudní osoby nebo notáře; není potřebí zapisovatele. čl. 87. —

Čl. banku 88. II. III. — Dle němé zákona z důvodu bezpečnosti jest potřebí,

aby se při položenosti a právnických osobách vždy udala fyzická osoba, které směnka byla prezentována a která plácení zomítla. Tak zejména při bankách. (Slov. pro správu) Přitomnosti majitel zřádou p. místnosti. (obchodní) netřeba čl. 88. III. IV. Velce-li vyšetřováti kde protestát, má obchodní svou místnost, nebo své obydlí; musí se přesto učiniti protest. (protest do právu *Windgrosch*) čl. 88. 3. 4. Tuto okolnost, že tu kterou osobu v. kl. místě malovati nelze; možno teprve tehda za jistou pokládati, když do té u policejního úřadu činěný učinku neměl. čl. 91. Protesty u cizině učiněné musí spravidla býti ověřeny rak. vyslanec kým nebo konsulárním úřadem, vyjmaže protesty u kra a německu učiněné. *Paulowa* od 25. II. '80. č. 85. čl. 90.

Zámk práva směnečného.

Spisoby, jimiž směnečné právo zaniká jsou:

a) spisoby obecnoprávní,

b) spisoby ve S. R. položit vyčtené spisoby směnečné.

čl. 6. Sem náleží:

1.) směnečné promlčení,

2.) směnečné obmeškání, (*Verpflichtung*), čl. 83.

3.) zničení papíru,

4.) amortisaci čl. 73. pokud jde o směnečné právo z listiny umorěné.

právo z listiny umorěné.

Právo směnečné nepomíjí ale:

a) intabulací. § 6. uv. pat.

b) konkursem, ovšem musí směnečný věřitel, tak jako jiný konkursní věřitel, formám konkursního řádu se podrobiti. § 131. může tedy toliko řádati, aby pohledávka umána byla liquidní a vrážděna byla dotě které třídy. (Podati dlužno, je § 22. Im. *Pr. por* byl nyní výjma. § § 12. 138. Z. R.)

čl. 1. O směnečném promlčení volášt.

Toto jest pro bytí práva směnečného následkem nevykonávání obsahu jeho zálohou v čase a zákonem ustanovením § 77. Podrobněji dlužno rozpravovati:

I. právo směnečné na příjemce vydatelce plastní směnky.

II. právo regresní posledního majitele směnky, jenž zaplacení neobdržel. (na hostirníky. čl. 78.)

III. regresní právo hostirníka, jenž směnku cestou hostihu vyplatil anebo vyplatiti má, na jeho předchůdce. čl. 79.

IV. právo na položenou jistotu. čl. 28.

Právo směnečné na čestného příjemce promlčuje se v těchto lhůtách, ve kterých právo regresní na předchůdce. anal. čl. 78. 79. jeho právo regresní promlčuje se dle čl. 79. *Pr. por* promlčení počítá se dle kalendáře. arg. anal. čl. 32. ne § 902. O. Z. Tak i pro

čl. I. Právo směnečné promlčuje se ve 3 letech osdne do 1/2 směnky čl. 77. 100.

Sporno, má-li se den dospělosti ^{do chvíle} promlčení
včetně cíl. nic. čl. 77. § 8. (kanda poslední) - Ustanovení čl. 77. § 10. Sm. R.
spravná se se řádou, agere, valenti, currit praescriptio - Sporno
jest, toliko, když počíná promlčení běžeti při směnkách, na vidění
pokud směnka k placení nebyla předložena - Joutu, riané, náhlepty

- 1.) Někteří tvrdí, že promlčení počíná dnem vzniku práva
směněčného, ježto při směnkách toho druhu placení káždě chvíle
dati lze. Pro náhled tento jivěti lze subsidiárně ob. prov. § 73. rak.
2.) Promlčení počíná teprve dobou praesentae. - 9. § 73. c. 10.
3.) Někteří myslí, že promlčení počíná uplynutím ^{biennia}
čl. 31. vytknutého. (čl. 31. nejedná o direktivní právu.)

Art. II. Právo regressní posledního majitele směnky (čl. 50) na pře-
chůdce, promlčuje se ve 3. b. 18. měsících, dle řívnosti místa platby
níh. čl. 78. - Tento čl. ovšem předpokládá, že postizník v Rakousku
bydlí a kde o placení jest žalován. a tím se vysvětluje řívnost
chůd tam uvedených. - Jak když směnka nebyla protestována? čl. 79.

Art. III. Právo postihací postihatele (indossavatele, čestného příjema-
je směnku postihem vyplatil nebo vyplátiti má, na jeho pře-
chůdce čl. 51. : promlčuje se ve 3. b. 18. měsících dle řívnosti bydlí-
ště postihatele. (čl. 51. Průmysl. § 10. čl. 79.) Toto ustanovení vysvětlu-
je se uvážením, že Sm. R. předpokládá, že postizník v Rakousku
bydlí a kde žalován jest. —

Chůdce promlčení počíná běžeti:

a.) zaplatili postihatel dříve nežli mu byla dodána žaloba, :
de dne placení. - (má směnku v ruce!) -

b.) ve všech ostatních případech, : ode dne dodané žaloby
př. ediktální citace. (Ludw. maj. ediktální citace. čl. 79.) Ustanovení
to jest zcela průměrné řádu, agere, valenti, currit praescriptio,
neboť zaplatí-li postizník, může se ihned hojiti. - Byla-li mu ale
žaloba o zaplacení dodána protože nezaplatil, má aspoň mo-
žnost zaplatiti a může se pak hojiti dle čl. 51. 54. (Směnka, p. pravidla
zmu předložiti. ač nemusí!) - Mimo to může promlčení již počíté litis denunciaci přetřk-
ti c

Art. IV. Právo na ploženou jistotu promlčuje se do roka ode dne
dospělosti čl. 28. Byla-li směněčná pohledávka rozsudkem pře-
chůdce, promlčuje se v pohledávka ex iudicato teprve ve 30. letech
at. čl. 21. § 58. c. 105. čl. 80. přetřhuje se promlčení jen v těchto případech :

- 1.) dodáním žaloby (Zuführung), nikoliv již podáním § 149f. -
předpokládá se ovšem, že se při řízení směněčném náležitě postupuje!
arg. subs. § 149f. - Zamedivodný plusi pokládati nález pr. c. 118,
totiž že v řízení směněčném k přetřžení promlčení potřeba aby v
žalobě náležitě bylo postupováno (např. když proces 5. let přistál in
pensu). - V řízení konkurzním má však již ohlášení směně-
né pohledávky tytéž účinky jako dodání žaloby § 8. K. R. -
př. má-li se pravosti ohlášení pohledávky a vrací-li se ohlášení
věřiteli k podání žaloby: pokládati dlužník promlčení, ode-
bě od podání až do prášení do klauzury zastavené (Sjnfennuh) a navrčíta se te-
do promlčení obly. § 8. K. R. —

2.) Směněné promlčení přetrhuje se též litis denuntiatio.
Postizník totiž, na nějž žaloba byla podána, může promlčení
práva svého napředchůdce přetrhnouti ohlášením pře, a může tedy
takto prodlovati lhůtu pěti p alterum tantum čl. 80. Přetržení píso-
bi jen na tu osobu, které žaloba byla dodána, resp. které vorepře
byla ohlášena. čl. 80. Chce-li si tedy postiznatel zachovati právo re-
gressní na všechny postizníky, musí všechny žalovati, resp.
vsím prozepřimániti: čl. 80. Přetržení má ten účinek, že proml-
čení počaté prábného účinku nemá a tedy znovu počítati musí.
Dle čl. 80. se uví nemají ostatní písoby přetržení, v obecném
obč. právu platící, v právu směněném příchodu, zejm. nemá
účinku tohoto: umování dluhu, prolongace, aniž pouhé podá-
ní žaloby jako dle § 1497. - Ostatně nesmí soudce žalobu z proml-
čené směněky a limine zavrhnutí § 1501. Obč. Z. - vzdáť jest osta-
těk i možno, že promlčení je přetrženo. —

Od přetržení liší se stavení promlčení. § 1494. b. Kterýž může ka-
stavuje se běh promlčení potud, pokud překážka trvá, aniž
by se tím ale prusoval účinek pbehlého již promlčení. - Jesto
Sm. R. o stavení se nezmínuje; není toto dle hosp. úř. § 7.
nikterak vyloučeno, jakkoli některé důvody stavěcí pro
obor práva směněného se nehodí. - K příčinám stavěcím
práva občanského přibyl nový důvod § 8. Honk. R. p. hora
vytčený. —

čl. 2. - Zánik směněného práva proejudicem. čl. 83. -

Směněný proejudic jest opomenutí jistého směněného jednání,
jehož dle Sm. R. třeba jest zachování plného direktního neb
indirektního sm. práva. čl. 83. 43. Hlavně sem náleží opomenutí
proesentace, protestu, notifikace. - Rozdíly mezi směně-
ným obmeškáním a promlčením záleží v tom, že při obmeš-
kání opomenutí jistého formálního aktu, kterijž rigor combialis (zákon)
by hledává, jest příčinou stráty práva směněného, koliko při
promlčení nevykonávání žalobního práva jest příčinou stráty
čl. 83. a c. ff. správněji říci: nejedná se při obmeškání vlastně o
strátu, nýbrž o menabývání práva, jehož vznik na jistém formálním
aktu záleží, a tudíž aktem tímto podmíněn jest. - Obmeškání nastá-
vá v těchto případech:

1.) následkem opomenutí proesentace k přijetí směněky
resp. následkem obmeškání protestu pro nepřijetí resp. protestu
pro medatování akceptu. čl. 10. 20. 24. 28. - Opomenutí má za
následek strátu regresního práva směněného. —

2.) opomenutí proesentace k zaplacení v případě pro-
testu pro nezaplacení. čl. 31. 41. 43. 98. 99. - Opomenutí má za
následek strátu regresního práva na postizníky a v případě
čl. 43. II. i direktního práva. (na akceptanta a vydatele vlastní směněky) —

3.) Opomenutí včasné proesentace směněky hodpůrné adrese ne-
cestnému příjemci § 60. 62. - Opomenutí má za následek strátu práva regres-
ního na dressanta nebo honorata, a jeho nástupce, ev. práva na honorata, čl. 60.

4.) Pomenutí notifikace má za následek stratu úroků z prodlení a útrat, takže jen směnečnou sumu přidat k čl. 45.

Žalobě pro obohacení následkem promlčení, neb obměškami směnečného. čl. 83. 98. 10.

Cominulo-li práv směnečné promlčením ^{bud} obměškáním směnečným, nejsou směneční dlužníci ani dle 0. práva vicezavádní. - Z pravidla tohoto máme následující výjimku v čl. 83.: Vydatel, směnky vydavatel (trassant), pak vydatel směnky vlastní akceptant: přistávají majiteli směnky dle obč. práva, tehda a potud pravidlo-
bud:

1.) se obohatili a

2.) to škodou nynějšího vlastníka směnky. čl. 83. 98.

Obohacení jest každé rozmnožení majetku: škodou jest každé zmenšení jeho a zmenšení takové záleží pro posledního majitele směnky již v tom, že pozbyl směnečnou pohledávku. Žaloba tato není žalobou směnečnou, nýbrž žalobou obecnoprávní o zka-
plování sumy té, kterouž se trassant, nebo první dlužník, na škodu majitele směnky obohatil. - Žaloba tato je tudíž žalobou pro obohacení, která nápodobena jest kondikcím sine causa, od kterých se ale tím rozekrnává, že není tu obohacení sine causa, nýbrž obohacení následkem směnečného promlčení, neb směnečné proejudice. Pramenem žaloby té jest jedině: Sm. Z. a ratio legis je: aequitas. - Jakožto žaloba obecnoprávní náleží ku kompetenci obecných a nikoli směnečných soudů. § 60. d. U. a. e. (Jak mynitě, nel. exp. c. 59). - Stejně též žaloba tato ani žalobou o náhradě škody

esse delicto dle § 1290. 0. Z., nýbrž žaloba máse nepředpokládati po-
rušení objektivní normy právní tedy illegality: tím méně jest tu
závinění, a proto nepromlčuje se žaloba čl. 83. již ve 3 letech, nýbrž teprve
ve 30 letech. - K odůvodnění žaloby té nestačí pouhé přiložení směnky
(jako příp. směn. žalobě) nýbrž potřebí jest vyložení veškerých praktických
poměrů, na kterých se obohacení zakládá, tudíž důkaz, že akceptant
nebo vydatel vlastní sm. nebo trassat za podpis poraj jistou majet-
kovou cenu (valutu) obdrželi, nechat valutu záleží v hotovosti, nebo
ve zboru (jak obyčejně) nebo v posto upené pohledávce, liberaci atd.
Škoda majitelova záleží v pozbytí pohledávky směnečné a má tedy
škodu i ten, jenž směnku zdarma obdržel. - Obus obohacení dle
všeho toho nemusí se rovnati (a obyčejně se nerovná) sumě směnečné (matimum).
Připomenouti dlužnímu, že stouto žalobou čl. 83. může konkurovati
žaloba z právního jednání, za příčinou jehož směnka byla vydá-
na. (factum de cambiando), např. žaloba ex mutuo, emto, pendito atd.
(Je podobný poměr při novaci kumulativní). - První žaloby plouští tu
k provedení těchž materiálních nároků, jenž jen formálně rozchá-
jí se ve dvoji právní nárok. - Bylo-li ale jednomu nároku za-
lost učiněno, pomíjí se i ostatní konkurující žaloby: „bona
fides non patitur, ut bis idem exigatur“ - Dle čl. 83. nelze žalobu
z obohacení podotati na insolventate, aniž na cestního příjemce,
aniž na avalistu. čl. 83. 1. a. e. 2.

Které námitky mají průchod ve směnečném řízení? čl. 82.

Na tuto otázku odpovídá důležitý čl. 82., jenž rozekrnává:

- a.) námitky ze směnečného práva plýmenci,
- b.) obrony z jinakého materiálního práva zejm. z občanského neb. obchodního práva plýmenci. —

čtd. a. — Ony největší jeví příček svůj proti každému směnečnému věřiteli. —

čtd. b. — Ostatní (z občanského) námitky mají proti indossantě jen potud průchod, pokud se ukládají v bezprostředním poměru mezi žalujícím právě věřitelem a žalovaným. — Obecnoprávní námitky ex persona indossantis nemají tedy průchodu a jest tudíž norma čl. 82. vlastně toliko konsekvenci právní povahy indossace. —

čtd. a. — K směnečným námitkám náležejí:

1.) námitka, že se směnce žalované nedostává náležitosti čl. 4. a 6. — Za to námitka, že směnka jen při emissi nebyla opotřeno všemi náležitostmi a provádějí doplnění, stalo se povoleně, jest jen obecnoprávní námitkou čl. 7. nov. ob. s. 53. č. 200.

2.) námitka nespůsobivosti směnečné čl. 12. Tato příduší z obč. práva proti každému, a na se ukládá osobním stavu absolutního právu. —

3.) námitka nepravosti podpisu. —

4.) námitka promlčení směnečného. —

5.) námitka obmeškání

6.) námitka, že domicil připojen byl někým jiným

Námitky tyto působí proti každému; však jinak námitky tzv. obecnoprávní nabývají rázu absolutnosti, tčda, když jsou obsahu směnky patrný. — Jest tu pak exceptio doli, zakládající se v tom, že majitel směnky tu kterou námitku z obsahu směnky poznati musil; dokladem toho jest zejm. norma čl. 14. (sine obligo.) čl. 39. (částecné placení), prolongace. — Znel by tedy čl. 82. asi tak, jako čl. 303. Obch. ř. — manlyf iju, nory, morky, zurbu, pur, vorkunur, fullf, zif, hufur. —

čtd. b. Následující, role jen příkladmo uvedené obecnoprávní námitky, nemají ve směnečném řízení průchodu, lečby příslušely proti věřiteli, právě žalujícím anebo byly ze směnky patrný:

- 1.) námitka, že dlužník byl podveden aneb vyhrůžkou k podpisu přimuen. čl. 870. O. ř. min. nov. ob. s. 53. č. 200. zejm. námitka, že dlužník podepsal jen blanket směnky. —
- 2.) námitka, že směnka jen na oko byla vydána. 391b. —
- 3.) námitka, že dlužník, když směnku podepsal, byl naprosto opilý. (jinak námitka pitenosti). —
- 4.) námitka, že při vydání směnky bylo umluveno, že dlužník jen jakožto obecnoprávní rukojmí aneb jen jakožto svědek se směnce se podepsal. — nal. č. 71. Sb. čel. špotně č. 120. —
- 5.) námitka, že směnka byla vydána k zastření nedovolené smlouvy. — na př. dluh z hazardní hry. Rovněž i námitka, že směnka vydána byla zcela bez důvodu (omylem, šertem, směnka na příklad) anebo že byla vydána k zastření dluhu neřalovatelného č. 225. Not. 3. —

'80. č. 24. - Jinak č. 248. (Placení nelze kondikovati. etv ak. dání směn-
ní placením.) Jinak dle říms. práva při nežalovatelných oblig-
cích. - 6.) námitka, že dlužník neobdržel valutu, zejm. že směn-
ku přijal jen z jistoty. (Má jen průchod a) byla-li u plátce, u jedná-
na, b) proti osobě, s kterou byla ujednána - ovšem i pak proti osobě třetí
třeba prokázat tento nedostatek.) - Námitka tato patrně není
směněnou, nýbrž obecnoprávní; přísl. plib. směněný jest abstr.
tím. - Ona námitka má tedy jen mezi kontrahenty a jen tehda mí-
sta, když valuta v penězích nebo v zboží výplně nebo mlčky ujed-
nána byla. - Jak nyní též franc. č. 182. 209. 225. 233. a. j. -

7.) obrana, že vyplatitel remittentovi směnku jen jako úhradu
ověřil: v ob. ^{Deckung} směnky, anebo do zástavy odevzdal, a že při-
hod. úhrady nebo podmínka zástavního práva nevyšla. 108. 109. 209.

ob. čl. - 8.) námitka novace, zejm. obrana, že starý směněný dluh
vydáním nové směnky (novace) zrušen byl (anal. čl. 39). - Vyplácní
směnky hledě k jinému závazku nezahrnuje ještě pověnovací pri-
vativní, a tudíž zrušení starého závazku, nýbrž zrušení nastá-
ne jen tehda, když straný výplně nebo mlčky natom se uanesly,
že starý dluh pomínouti má. §§ 1375. b. 1379. - Právník '78. str. 3.
340. ind. č. 212. 309. a. j. (jinak čl. 247). - Jebylo-li tu ono ho jinýply nastá-
vá toliko tzv. kumulativní novace: tu máme pak dva konkurující
obligční nároky in idem. - V takovémto případě ovšem poví-
nen je dlužník platiti obecnoprávní dluh jen tehda, když
se mu poučasně vrátí směnka neboť jinak musel by bezelstnému

majiteli směnky ještě jednou platit. -
9.) námitka kompenzace. § 1438. anal. čl. 39. Im. R.
10.) námitka prolongace, která má ovšem jen ráz proti de-
non petendo in personam, ač není-li na směnce formálně
náma, v kterémto případě jest ovšem absolutního rázu. -
11.) padání se práva. anal. čl. 39. -
12.) konsolidace, ovšem v mezech čl. 10. - 16. -
13.) Sporná jest otázka, má-li místo námitka, že
směnka mezi manž. vydána byla za příčinou takové
smlouvy, jejíž platnost dle zák. od 25. VII. '71. závisí na aktu
notářském - Námitka ta je ovšem jen obecnoprávní a může se
zakládati jen ve vadnosti cause. - Tu dlužno připomenouti,
že smlouvy směněné mezi manžely nejsou vázány formou
notářského aktu, neboť cit. zák. '71. nevztahuje se na obor směněného
a obchodního práva. Sporné - 76. č. 41. v. 7. '84. č. 21. '85. č. 44. Proti
vz. '83. č. 19. 10. Chybně též nál. č. 251. čl. - kterijž nácl. směnku manže-
lem manželi k uhracení takové ceny vydanou za neplatnou
prohlašuje, protože směnka obahuje dománi dluhu. (in
Schuldbekentnis). - etv ak. plib. směněný nikdy není doznaním
obecnoprávního dluhu, nýbrž je zcela zvláštním druhem zá-
vazku, je tu scriptura formalního rázu. - Je tu obligatio
cambialis s. m. generis, jíž nedá se podříditi některé obecnop-
rávní kategorii závazku. -

Kdy lze směnku knihovně pojistiti?

Tato sporná otázka došla rozhodnutí v §§ 36. 38. Kn. R.

Sluší rozemřovati:

1) směnky nedospělé. —

2) směnky dospělé. —

čtd 1. — Je-li směnka nedospělá, lze jedině v případě čl.
25. 29. Sm. R. o pojistění žalovati dle min. nař. od 18. VII. '59. č.
132. a toliko na základě pojistovacího příkazu přísluš-
ného obchodního soudu za exekuci okladu pro tu kterou
směnnou pohledávku řádati na statcích těch směnné-
mých dlužníků, kteří dle cit. čl. jistotu dají mus. čl.
25. 27. § 36. Kn. R. — Tu má ovšem i druhý a třetí stupeň exce-
kuce místo. (Jedině na základě pojistovacího příkazu obch. soudu
lze řádati). —

čtd 2.) — Tu lze jistotu řádati jen dle předpisu Lond. R.

